

స్వప్నమందరే

[Dream Girl]

రచయిత :

శ్రీ కె. వి. అప్పారావు

యల్. ఐ. యమ్.

(మెడికో) మదరాసు

చల్లి వర్;

కందులగోవిందం

జనరల్ బుక్ డిపో, రాజమండ్రి

ఇ. జి. 59. 1946 ఫిబ్రవరి

ప్రచురణ కార్యదర్శి

(ఫెల 0-0-0)

సూచన

“పుట్టిననాడే - గండము పట్టిననాడే”

కవిత్వం వస్తుందా యని నామిత్రుడు నన్ను ప్రశ్నించాడు—

కాని! నేటి నవలారచనవిషయంలో మనకంటికి అగుపడేవివిధ సంఘటనలను చాకచక్యంతోనూ, హాస్యంగాను చూస్తే అదే కవిత్వం అవుతుంది.

నేటికవులవిషయంలో ఇది బాగాస్ఫురిస్తుంది దూరదృష్టితో చూస్తే—అవిధంగా మోహనబాబు అనే ఆధునికకవి తను వ్రాయబోయే నవలకి ఏప్లాటూ దొరకనినమయంలో...

ఒకనాటిరాత్రి తనకుకలిగిన స్వప్నసుందరిలోని వివిధవింత ఘట్టాల్ని, చాకచక్యంతో ఏర్పి కూర్చి “డ్రీంగర్స్ అనే స్వప్నసుందరి” అనేనవలగా వ్రాసి, భార్యఅయిన రాధనహాయంతో, పాఠశాలోకానికి గోవిందయ్య అనే పబ్లిషర్ ద్వారా అందిస్తాడు.

కథ బాగుందీ లేనిదీ నిర్ణయించే బాధ్యత పాఠకులది—

అవిధంగా నేటిప్రపంచవర్గీతులను, దుష్టితులను వీలున్నంత వరకు బయటపెట్టి ప్రపంచంలో శాంతినిలకొల్పాలనే నాఉద్దేశ్యం— దీనికి మీరందరినహకారం కూడా ఉండాలి కదూ!—

ఇక నవలచదవండి ! ! !

శ ల వ్,

శ్రీ ఆచార్య.

అంకితం

నిరంతరం నామనోవిధుల్లో సంచలస్తా !

నా నామస్మరణమే సదాపిస్తూ—నాప్రణయరథాన్ని

ప్రణయవిధుల్లో సంచించేలా సారధ్యం చేస్తున్న

నా సహభాగిని శ్రీమతి అలివేలుకు ప్రేమతో ! ! !

౧

“ఏలనె తుమ్మదా, ఎలుగెత్తి పాడవేమే!

ఏలనె.....?

పడకటింటి, వీర్యురాలు పాడె

పసందైనపాట మాటలను

పాడవేమే— —?

ఏలనె ? ? !”

అంటూ మోహనరావు అనందంగా ఈలపాట పాడుకొంటూ ఇంట్లోకి వచ్చాడు.

ఆతనిపాటవిని, ఎదురుచూస్తూన్న రాధ వెంటనే బయటకు వచ్చింది. మోహన్ మోములో మలయమారుతాల్లా మందహాస వీచికలు పీస్తున్నాయి- రాధ ఆతనుపొందే ఆనందాన్ని గుర్తించింది- కాని.....!

మోహన్ చేతిలోయున్న బెనారస్ సిల్కు-చీర తనకే తేబడిందని తెలుసుకొన్నా అప్రయత్నంగా ఆమె శేతపెదవులమీద చిరునవ్వులు తాండవించాయి.

‘ఏశేషం ఏమిటండోయ్ కవిగారూ! ఇవాళ మీర్యాపారం మూడుపువ్వులూ ఆరుకాయలుగాయింది——!”

‘అవును రాధా! నీవంటి పవిత్రప్రేమమూర్తి భార్యగాయుంటే నాజీవిత కుసుమాలు ఎల్లపుడూ వికశించే యుంటాయి- నాజీవిత రథ ముప్పొడియ వీధుల్లో పచార్లు చేస్తూనేయుంటుంది-” అంటూ ఆమెను దగ్గరగా తీసుకొంటాడు.

‘అ! మీరువ్రాసిన ‘రెండే ముద్దులు’ అన్ననవల పబ్లిషర్ కు ఇచ్చేసారా?”

“అదొక్కటేగాదు- తర్వాత ఇంకా అరడజను నవలలు వ్రాసి
ఇవ్వడానికి అగ్రిమెంటు వ్రాయించాను—

“అదీ సంగతి- అందుకే ఇంతఉపార్? ఎంతగిట్టించేం కవికు
మార్గాదూ?”

“అబ్బే! ఎంతోనా రాధా- రెండే ముద్దులనే నవలకి పాతిక
రూపాయలు- మున్నందు వ్రాయబోయేవాటికి అడ్వాన్సుగా వంద
రూపాయలు పుచ్చుకొన్నాను.

మొత్తం నూటపాతిక చేతికి అందింది ఇవాళ!”

“మరయితే ఈచీగ ఎందుకు కొన్నారు!

“కొనాలని ప్రయత్న పూర్వకంగా కొనలేదు- వస్త్రాండే తో
వలో కొత్తరకంగా కనబడింది. నాకూ నచ్చిందిగాబట్టి కొనేశాను.”

“ఖరీదు ఎంతపెట్టారు!”

“ఎంతోనా! అరవైరూపాయలు (యుద్ధానికి పూర్వంలేండి,)”

“అనవసరంగా కొన్నారండి? బోలెడన్ని చీరలున్నాయి
పెట్టెలో! ఎప్పుడూ కొత్తరకం అంటూ నాకే కొంటారు
గాని, మీరెన్నడయినా నూళ్లుకట్టించుకొన్నారా? మగవారు కట్టు
గోవడానికి కొత్తరకాలు రాకనా? చెప్పండి—!”

‘రాధా! ఇదంతా నీసంతోషానికి కాకబోలే మరెందుకు
చెప్పు! నువ్వు నా- ప్న- సుం- ద- రి- వి! నాఅశలు, అశయాలు నె
రవేర్చే సుకుమారివి! నీసంతోషమే నాసంతోషము- నాకు ఏనూళ్లూ,
బూళ్లూ అక్కరలేదు- ఇలా సామాన్యంగాయంటే చాలు- అంటూ
మరింత కాగలిలోనికి రాధను తీసుకొని—

‘రాధా! ఒక్కసారి కట్టుకొనిరా! ఎలాయంటుందో చూద్దాం-
అంటూ చీరను అందిస్తాడు మోహన్...

మోహన్ అంత పెద్దచువు చదవకపోయినా, నూలుపై
నలు వరకు చదివి, మూడేళ్ళు వెలగబెట్టి, అంశటితో చదువుకు తిలో

దళాలు ఇచ్చియుండబట్టి, ఆతని తండ్రి మోహకు పెట్టిన సాక్షు-
విద్యార్థిజీవితంలోనే చిన్ని చిన్ని వ్యాసాలు వాస్తూ పత్రికల
కుపంపుతూ యుండేవాడు- స్కూలులో జరిగే ప్రతి డిబేటింగ్ మీ-
టింగులలోనూ పాల్గొంటూ ఉపన్యాసాలు ఇస్తూయుండేవారు- ఆవి-
ధంగా సరస్వతీ కటాక్షంవల్ల, స్కూలుపైనలు ప్యానుకాకపోయినా,
మోహన్ ఒకకవికుమారుడు అనిపించుకొన్నాడు— రానురానుచిన్న
చిన్న నవలలుగూడా వాస్తూ, ఇప్పుడో పెద్దగ్రంథకర్త అయ్యాడు.

రాధ అప్పుడే ఇచ్చిఇచ్చి బెనారసుసిల్కుచీరను ధరించి రతీ
దేవిలాగ తయారుఅయ్యి వచ్చింది మోహన్ వద్దకు— వెంటనే ఆనం-
దాన్ని, ఆమెను చూసి పొందిన ఆహ్లాదాన్ని, ఆమెలో యుండి పైకి
ఉబికి తన్మయంచెందించే నహజసౌందర్యాన్ని చూసి, ఆమెను బావలు
పంజరంలో ఇమిడ్చి ముద్దులవర్షం కురిపించేశాడు ఆమె పెదిమలమీద-
అబ్బ! ఒకటా— రెండ! లక్షలకొలది అమృతంవాలికేముద్దులు తేత
గులాబీ మొగ్గలమీద వర్షించాయి—

“చాలా బాగుందికదూ?”—తృప్తిపడుతూ అడిగింది రాధ—

“అబ్బ! నా ఊహకు— బాషకుకూడా అందటంలేదు ఇప్పటి
సీలందచందాలు!”—అంటూ చీరనలిగిపోతుండేమోయనే భయంచేత
ఆమెను కాగిలినుండి విడదీసి...!

“మిగిలిన అరవయి అయిదురూపాయలు ఇవిగో!”— అంటూ
రాధచేతుల్లో పోసాడు ఆడబ్బు—

“నాకెందుకూ? మీరు కొత్తదుస్తులు కుట్టించుకోండి! పంక-
గలు వస్తున్నాయిగా!”—అంది రాధ ఆడబ్బును మోహన్ జేబులో
తిరిగి పెడుతూ—

“నరేలే— అంటూ ఆసామ్మను భద్రీకరచుకున్నాడు—

“రాధా! అగ్నిమెంటు వ్రాయించానన్నమాటేగాని, అరడ జను నవలలు ఎప్పుడువ్రాయడం అనేసందేహం వీక్కుతీంటోంది—అనలు నరుకు ఏముందివ్రాయడా? కి? అంతాచెత్త ఇరికించాలి— అంతేగా”

“ఏం? మునుపువ్రాసినవి ప్రచురితౌకాకుండా ఇంకా ఉన్నాయిగదండీ!”

“అవును— మరచిపోయానురాధా! ఓసారి ఆల్ఫిథనవలలుఅన్న ఇలా తీసుకురా!”

అని మోహన్ అనగానే రాధ నవలలప్రతులు తెచ్చింది—

“ఎన్నివ్రాశియుంచానురాధా?”

“అయిదు”

“పేర్లుచదువు వక్కసారి—వెధవననలలు , ఎన్నివ్రాశానో— ఎన్నిప్రింటుఅయ్యాయోగూడా జ్ఞాపకంలేదు. ఒకసారి ఆపేర్లుచదువు!”

‘ప్రీలవ్ —హంతకుడు—దేఖో—బొమ్మ—బొరసు—’

“అయితేనరే! ఇంకాటి వ్రాసిపారేస్తే వీడవదిలిపోతుంది—

రాధా! ఇంకేమైనా పెండ్లింగులుపెట్టానా?”

“ఆ! ఒకటిమాత్రంయుంది—

“ఏమిటదిరాధా?”

‘స్వప్నసుందరి (డ్రీమ్ గర్ల్)’

“ఆ! ఇప్పుడుజ్ఞాపకంవచ్చిందిరాధా! అంటూ నవ్వుతాడు.

“ఏం? అలా వెరిగా నవ్వుతావెందుకూ!”—

“మనజీవితగాధనే ఆకథలో వ్రాదామనుకొంటున్నా—”

‘అందుకేనా నన్ను స్వప్నరాణి అని పిలుస్తారు?’—అంటూ

రాధ ఆతనిబుగ్గలను సాగదీస్తూ వయ్యారంగా అడిగింది—

‘వ్రాస్తేనేంచెప్పు? అదీ వకటోరక్కమైన కథేగా’

‘కివులకు యదార్థవిషయం పల్లించడం కష్టంకదూ?’

‘అమాటనిజమే!’

‘కల్పనలుకథలు వ్రాయమంటే కలం చకచకా నడుస్తుందని మీరేగా చెప్పింది- మరి ఈకవికుమార్ గారు ఎలా వ్రాస్తారో చూడాలి.

‘ప్రేయత్నిస్తానురాధా! బజారునవలలు మాదిరి -న్నదూ వ్రాయననుకో-నాధ్యమైనంతవక్కు పాఠకుల హృదయాలను రంజింప చేయటానికే చూస్తాను-

రాధా! నువ్వునాకు భలే డ్రింగ్స్ గా దొరికావు- అందుకే కవులకు ప్రియురాలవల్ల పేరు వస్తుందటారూకదూ ?? ?’

అంటూ రాధను ముద్దిచుకొని కౌగిలిలో అదిమిపట్టుకున్నాడు- అలా ఎంత వేపున్నారో ?

—

౨

నెలాఖరుకు మోహన్ అరడజను నవలలు పబ్లిషర్ కు అంది వ్యాలి-తనువ్రాయబోయేనవలకి స్వ-ప్న-సుం-ద-రి-యనిముందే నామకరణం చేశాడు—

ఆతను నవలవ్రాయకముందే పాఠకుల దృక్పథంలో ఆతనిజీవిత గాథ సినీమూరీలులాగ తీర్చిచూపటం నావంతు- ప్రతీవారి జీవితాలూ విశాల దృష్టితో పరిశీలిస్తే ఒక చలనచిత్రంలాగే కనుపిస్తుంది. కాదంటారా?

మితో వాదోపవాదాలు అనవసరంగాబట్టి అసలు విషయా యానికి వద్దాము—

అవి మోహన్ చిన్నప్పటిరోజులు!

మోహనబాబు జననంతో తల్లి స్వర్ణసురాలైయింది- ఆకాథ

అంత అతిగారాబంగా పెరిగాడు- అదీగాక వొక్కొక్కరి విషయం లో అవిధంగా అతిగారాబంగా పెంపబడినవారు పైకి రారనేవిషయం గోచరిస్తుంది.

లోకజ్ఞానం, ప్రపంచకర్మితులు తెలిసినంతవఱకు మోహన్ అమ్మమ్మగారివద్ద పెంచబడ్డాడు. ఆతనదురదృష్టం కొలదీ ఆమెకూడా దూరమైపోయింది. ఇంక మిగిలింది అశంకికొడుకు లిద్దరే?

మోహన్ బాలు స్కూలుపైనలు స్లాసులోకి వచ్చాడు- బుర్ర గట్టిదేగాని, చదువులో ఫలించలేదు- లోకవిషయాలలో ఆబుగ్గి అమోఘంగా వినియోగింపబడేది.

ఒకరోజున స్కూలులో డిబేటింగు మీటింగు పెట్టారు—” ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకోనడమా? పెళ్ళిచేసుకొని ప్రేమించడమా? లా భాషావా—” అనే విషయం గురించి ఆనాటి మీటింగులో చర్చించారు- కొంతమంది విద్యార్థులు, విద్యార్థినులు వారివారి అభిప్రాయాలను వెల్లడిచేస్తూ, చాలామంది, ప్రేమించిపెళ్ళి అనేవిషయాన్నే బలపరుచుకుంటూ నచ్చాక-మోహన్ నభను అలంకరించి చర్చించడము మొదలు పెట్టాడు—

‘సోదరుల్లారా! సోదరీమణులారా!

నేడు మనం చర్చించబోయే విషయం పెద్దనమస్య అనక తప్పదు— తోటివిద్యార్థులు, విద్యార్థినులంతా తప్పుత్రోవనే చర్చించారని నాలభిప్రాయము.

కారణ ఏమంటే, అసలు ప్రేమంటే (లావ్) ఏమిటి? ప్రేమ ఎందుకు కలగాలి? ఎవరికి ఎవరిమీద ప్రేమయుంటుంది? ప్రేమ ఎన్ని విధాలు? అనే ఈవిషయాలు ముందు తెలుసుకోవాలి-

ప్రేమంటే సహజంగా ఎవ్వరూ నిర్వచించలేదు- కాని! మన దృక్పథంలో ప్రేమనేదానిలో కామం, మరణం ఇమిడియున్నాయని తెలుస్తోంది- నిర్మల నిర్వాంచిత ప్రేమకి, కామోద్రేకంలో కల్గినప్రేమకి చాలా వ్యత్యాసముయుంది- అనల్ ప్రేమనేది స్త్రీపురుషుల హృదయాలలో పుడుతుంది- చిన్నచిన్న ఉపనదులన్నీ కలసి ఎలాగయితే

ప్రేమంటే నహజంగా ఎవ్వరూ నిర్వచించలేదు-కాని! మన దృక్పథంలో ప్రేమనే దానిలో కామం, మరణం ఇమిడియున్నాయని తెలుస్తోంది. నిర్మల నిర్వాచిత ప్రేమకి. కామోద్రేకంలో కల్గిన ప్రేమకి చాలా వ్యత్యాసముయ్యుంది-అనలీ ప్రేమనేది శ్రీ పురుషుల హృదయాలలో వుడుతుంది-చిన్నచిన్న ఉపనదులన్నీ కలశి ఎలాగైతే సమాద్రంలో కలశిపోతున్నాయో ఆవిధంగానే ఈ ప్రేమవాహినులన్ని హృదయ సముద్రాలలోనే కలశిపోతాయి- అంటే శ్రీ పురుషుల హృదయాలలో పదిహేను సంవత్సరాలపాటు దాగొని యుంటున్న మూట! ఆ యావ్వనకాలం సమీపించేటప్పటికి ఆ ప్రేమపొంగి, నానా వికారాలను వుట్టిస్తోంది- ప్రేమంటే ఇంతవరకే నిర్వచించగలను-ఇంక శ్రీ పురుషులు ప్రేమించుకొనడంలో చెప్పవలసింది చాలా యుంటుంది-తోటి వారంతా ప్రేమించి పెళ్ళిచేసుకొనడం మంచిదంటూ పోత్సహించాడు. అది చాలా పొరబాటు-

ఎలాగంటే.....!

ఇద్దరు యావ్వన శ్రీ పురుషులు ఒకే కాలేజీలో, ఒకే తరగతిలో చదువుతూయుంటారనుకోండి-రోజూ వారు చూసుకొనే నహజా వుల్లోనే అనుకోకుండా వలపు దొంతరలు వుడతాయి-వాడు కలశి మెలసి (Frea) మాట్లాడుకొనే మాటల్లో వలపు మాటలు గెంతులు వేస్తాయి. అది వారికి కామోద్రేకం కలిగి వేజి-ఆకారణంచేత ప్రేమంటే ఇద్దరూ ఏకీభవించి పోతారు-ఒకళ్ళ నొకరు గాఢంగా ప్రేమించుకొన్నా 'మనుకొంటారు-ఇంక వారి ప్రేమాశయాలు నెరవేరేట్టే! ఈ విషయం వారి వారి పెద్దలతో చెబుతే అంగీకరిస్తారా! ఎన్నటికీ అంగీకరించరు. మరింక వారి ఆశలు నెరవేరాలంటే ఇద్దరూ తెగించాలి-తెగించాలంటే పరారి అవ్వాలి-పరారిఅవ్వాలంటే ముందు భవిష్యత్ జీవితము సుఖంగా గడపాలి-భవిష్యత్ జీవితము గడవా

లంటు పుష్కలంగా ధనం కావాలి-ధనం కావాలంటే ఇంట్లోనే దొంగిలించాలి-ఇంక ఇంట్లోనే కన్నం వేశారంటే ఎంత దోహం చేస్తున్నారో ఆలోచించండి-

సరే అలా దొంగతనం చేసి ఇద్దరూ పరారి అవుతారు. దొంగిలించిన ధనమంతా ఎంతకాలమని వస్తుంది? పరారి అయినపుడు పోయోజకుడవుతే పదిగాళ్ళు సంపాదిస్తాడు.

లేనివాడి గతి ఏంకాను? ఇద్దరూ ఒక ప్రేమ ప్రేరేపణవల్లనే పరారి అయి వస్తారు-మరి వారి ప్రేమలకు ఏమైనా భేదముందా?

కొన్నాళ్ళకు తెచ్చిన ధనమంతా హఠాత్కర్పారంభా హరించిపోతుంది-ధన సంపాదన చేయలేని పురుషుణ్ణి నానా చివాట్లు పెడుతుంది ఆ స్త్రీమూర్తి-మరి వాని వ్యచ్చప్రేమ ఏమైపోతుందో? ధనమున్నంత కాలము ఆతనిపై ఆమెకు ప్రేమ యుంటుందా? ధన సంపాదన లేనివాడిని సీచుడులా చూస్తుందా అడవి? ఇదేనా ఆమె ప్రేమ? ధనానికి ప్రేమకు సంబంధం యుందా? చివరికి ఆమెమనస్సు ధనమున్న మనస్సుని ఆకర్షిస్తుంది- చంచల హృదయరాలు, హంతకురాలు అయిన ఆ స్త్రీ మొదటి ప్రేమికులకు ఉద్వాసన ఇస్తుంది. అంత వాని గతి ఎంత సీచ స్థితిలోయుంటుందో చూడండి! వాడి జీవితం ఎంత ఎండిపోతుందో ఆలోచించండి!

అసలు స్త్రీ చంచల హృదయమని ఆధునిక కవులంతా ఊరికనే అన్నారు!

ఆ పక్షంలో ప్రేమించి, పరారి అయి, పెళ్లిచేసుకొన్నవాడి జీవితం ఎంత అనవ్యాయువుతుందో చూసారా! అవమానాన్ని నవించలేక (స్వంతభార్య పరాయి పురుషులతో పచార్లు చేస్తోందంటే అవమానంగా!) ఆత్మహత్య చేసుకొంటాడు-ఇటువంటి విషయాలు వివరాలతో ఎన్ని వినటంలేదు? ఎన్ని చూడటంలేదు!

కాబట్టి ప్రేమించి పెట్టినచేతుకొన్నంత బుద్ధిపారిపాటు మరేదీ లేదనే నాలభిప్రాయము.

కాని! ఈపైవిషయాలు స్వశుభనమనునట్లైన స్వతంత్రులకు మాత్రం చెందదు- వాఁకయినా ఒకప్పుడు జీవితంలో బేధాభిప్రాయాలు రావచ్చును—

ఇంక నాలభిప్రాయము ఏమంటే.....

పెళ్లిచేసుకొని ప్రేమించడంలో కొంత అందం... ఆనందం వుండి- ఎలాగంటే, మీరుయు క్షమచునుక్కులు కాగానే, తలిదండ్రుల అదుపా జ్ఞుల్లో యుంటారుగాబట్టి, సహజంగా మంచి నంబంధం చూసి పెళ్లి చేస్తారు పెద్దలు- మీకుజ్ఞానం వచ్చినతరువాతనయినా, తనకు పెళ్లిఅయిందనీ, కష్టసుఖాలలో ఆమెకునహాభాగం యుందనీ, జీవిత రథము ఆమెతోనే నడువబడాలని, ఎప్పుడో వకప్పుడయినా అనుకోక మానదు-

ఆవిధంగానే ఆభార్యకూడా, తనకోభర్తనే వ్యక్తియన్నాడని, తనభవిష్యత్ జీవితంలోని చీకటిమెలుగులకు ఆభరే కర్తని, కామ్రుమునమ్మతంగా పెళ్లిఅయిందిగాబట్టి జీవితాంతకాలమూ ఆతనినోనే కాలం వెళ్ళబుచ్చాలని, ఆవిధంగా భర్తను ప్రేమించుకొంటూ, ఆరాధించుకొంటూ, ఊహాసాధాలు సర్పించుకొంటూయుంటుందా పవిత్రమూర్తి—

ఇంక వారిద్దరిలోనూ నిర్మలమైన శాశ్వత ప్రేమ అంకురించివారి జీవితాలను జ్యోతిర్మయం చేస్తుంది- పవిత్ర ప్రేమంటే వారిదే!

ఇంకా విషయాలు చెప్పాలంటే చాలాయుంది- నేటికధునిక యువతీ యువకులు తీవ్రంగా ఆలోచిస్తే నిజానికాలు తెలుస్తాయి— ఇంకో ముఖ్యవిషయం చెప్పి ముగిస్తాను.

తోటియువతయువకుల అభిప్రాయాలనుబట్టి, ప్రేమించే గొప్ప ధనవంతుణ్ణి పెళ్లాడుతుంది ఒకయావ్వనయువతి- కొంతకాలం వారి ద్వరూ హాయిగా సుఖంగా ప్రణయసామ్రాజ్యంతో విహరిస్తూ, గాఢంగా ప్రేమతో యుంటారు- కాని! విధికృతానికి ఎదురేగలేమనే విషయం అందరికీ తెలిసిందే! విధిగాబట్టి ఆప్రేమికునకు ఏమశూచిక మోతగులుతుంది- ఆవ్యాధితో బయటపడేటప్పటికి తాతలుదిగి వస్తారు- అంతటితో మొహం అందవిహీనమై అసహ్యంగా తయారు అవుతుంది- అప్పుడాశ్రమార్థియై యిండ్లో భర్తభావము ఎంతసేపంగా యుంటుందో చెప్పలేము- ఆతనిమీదయిందే ప్రేమవాత్సల్యాలు రానురాను తగ్గిపోతాయి- అసహ్యంతో ఏవగించుకొంటుంది- మనస్సు తప్పదారినిబట్టి ఆతనిని వంచిస్తుంది.

ఇదేనా ఆమెకర్తవ్యము? ఇదేనా ఆమెయొక్క సర్వలప్రేమ? ఆలోచిస్తారుగదా నాకు తోచినమటుకు అల్పాభిప్రాయాలను వెల్లడి చేశాను- ఇందులో నాబుద్ధిపూర్వకంగా వదలిన తప్పులుంటే క్షమించవచ్చు- పైఅభిప్రాయాలను ఎవరినీ ఉద్దేశించి చెప్పలేదని గ్రహిస్తారని నామనవి— శి. వే! శిలవే!

అంటూ ఆవన్యానాన్ని ముగించాడు మోహనబాబు- ఆనాటి మీటింగులో ఆతనివాక్యాతుర్యానికి, ఆతనిబుద్ధికుశలతకు, హేడ్మాస్టరుగారు చిన్న వెండికప్పును పెంజంటు చేస్తానని సభాముఖంగా తెలియబరిచారు—

ఇలా ఆతనినూలుప్రేనలురోజులు జరిగాయి- కాని! దైవకృప లేక నూలుప్రేనలు తప్పదు- నిజంగానూలుప్రేనలుక్లాసు మొదటి ఛాన్సులో దాటినవాడు అదృష్టవంతుడనే చెప్పాలి—

అదీగాక నేటిపాతకాలలో చెప్పరానంత అన్యాయం జరుగుతోంది. అదేమంటారా... ఫోర్ములారంపకకు కలెక్టరుగారి కొడుకని

కోమటిపుల్లయ్య మనుషుడని [లేకపోతే పంచదార ఇవ్వడనిభయం] పుల్లయ్య అల్లుడని, జమీందారుగారి ముద్దులపట్టియని, ఇలాపైక్షానులు తోపుడుబండి అవుతుంది. ఇంకి అక్కన్నుంచి వడబోత మొదలు పెడతారు- కొంచెం సరుకుయున్న వాడైతే స్కూలుఫైనలు దాకా గెంటుతాడు- లేదా ఆఫోర్సు, ఫిపుఫారాల్లోనే గజనీమహమ్మదు దండయాత్రలు సాగిస్తాడు, అంతటితో విసిగి మేష్టర్లు ఆఫీసులో స్కూల్ ఫైనలులోకి గెంటుతారు—

అక్కడనుంచి కొత్తిభాగవతిమ్మ, ఏమకింగాయన్న ముగ్గువాళ్ళంతా బట్టిపట్టడం సాగిస్తారు. డిశబరు నెలవస్తుంది కిసిలాగ, సెలక్షనువరీక్షలు (సెలక్షన్సు) పెడతారు- ఆపరీక్షలలో కొంతమంది ప్రముఖుల్ని దిగదుడిచేస్తారు- దాంతోటి పెద్దవడబోత అవుతుంది. తెల్ల, మొహాలు వేసుకొని మానివేళిన ముగ్గుళ్ళంతా అమ్మాడు నెలలూ ఊరికనే కూర్చోవడము ఎందుకని పైపునేప్పుకుంటారు.

ఇంకి పల్లికుపరీక్షకు వెళ్ళేవాళ్ళసంగతి, పాపం! సెలక్షన్సులో నెగ్గామనే సరదామీద రాత్రింబవళ్ళు తెగచదువుతారు— పెద్దపరీక్షలో అదృష్టంయున్న వాడు ప్యాసు అవుతాడు— లేనివాడి నత్తి మీద ముసుగే! ఒక్కొక్కసారి చచ్చుదద్దమ్మ ప్యాసవుతూ యుంటాడు. అదంతా అదృష్టం అనకతప్పదు, ఈవిధంగా ముప్పయిమందికి పదిమంది ప్యాసు అవడం కష్టంగాయింది నేటివిద్యా విధానంలో—

నేటివిద్యావిధానంలోని స్కూలుఫైనలు విద్యార్థుల బీదడలు తలందికొంటోంటే కన్నీర్లు కడవలుగా కారకమానవు—

అటువంటి దురదృష్టవంతుల జాబితాలలోనే మోహన్ కూడా చేర్చబడ్డాడు. అనాడు స్కూలుఫైనలు పరీక్షాఫలితాలు పేపర్లో ప్రకటింబ బడ్డాయి—

నీనెంబరు ఎంతోయ్?” అడిగాడు తండ్రి.

“13064” అంటూ తడబడుతూ సమాధానమిచ్చాడు.

మోహన్ తండ్రిచేతిలో ఆంధ్రపత్రికయుండి. తను ఫైలెనట్లు మోహన్ కు తెలుసు— సావమాతండ్రి కొడుకునెంబరుకోసం పేపర్స్ వెదకడం ప్రారంభించాడు.

అసలు నెంబరుంటేగా?

‘నెంబరు పడలేదు నాన్నగారూ! మెల్లగా అన్నాడు మోహన్
‘అంటే ఫేలయినట్లేగా?

‘ప్యాసులవులేగా నెంబరుపడటానికి’ వెటకార సమాధాన మిచ్చాడు తండ్రి—

మోహన్ ఏమీమాట్లాడలేదు.

“మిగతా ఛాన్సుగూడా కట్టిచూడు! అన్నాడు తండ్రి.

ఆమాటవల్ల మోహన్ కొంతసంతృప్తిపడ్డాడు. ఇలా మోహన్ విద్యార్థి జీవితం గడిచింది కొన్నాళ్ళు.

3

అవి స్కూలు ఫయిసలు రెండోసంవత్సరము చదివే రోజులు— మోహన్ కు ఆపడాదిలో రచనలవ్రాసే అలవాటు ఎక్కువైయింది. నేటివిధ్యావిధానంలో జరిగే అన్యాయాలు, విద్యార్థులకష్టాలను, విన రించివ్రాస్తూ పత్రికలకు పంపేవాడు ప్రకటన న్వాన్సై! ఆపడాదిలో ఆశ్రనికి నుంచి పేరువచ్చింది. కాని,

కాలచక్రం కుమ్మరిసారెవలె తిరిపోయింది. పబ్లిక్ పరీక్షలు దగ్గరకు వచ్చాయి. మోహన్ చదువుతోనే, విసిరి, పుస్తకాన్ని గుంజిలమీద పెట్టుకొని అలాగే నిద్రపోయేవాడు. ఆతని బుర్రలోలనేక మైన ఆలోచనలు అంగూ పంతులేకుండా పుట్టివి- ఒక్కగానీ తలతోకలనేవి యుండేవి కాదు —

ఈపరీక్షలో ఎలాఉత్తీర్ణుడుకావడం? ఏవిధంగా చదువుతే ప్యాసు అవగలను? ప్యాసు అయ్యేవాళ్ళంతా ఎలాఅవుతున్నారు? ఇలా పరిపరివిధాల తన దృష్టనిద్యార్థి జీవితాన్ని తర్కించుకొంటూ నిద్రపోయాడు —

ఆతని కలవరపు బ్రతుకలో అదికలత నిద్ర!

మోహన్ పాఠశాలలో చల్లనిగాలితింటూ, సిగరెట్లపొగలతో చిట్టిమేఘాలను నిర్మిస్తూకూర్చోయున్నాడు- చల్లటిపిల్ల వాయువులు వీస్తున్నాయి- మోహన్ చేతిలో కెమేరాయుంది... మాతాత్ముగా నేననయావ్యసత్త్రీ ఆతనిప్రక్క నేవచ్చి కూర్చోంది॥ రెండునిముషాలపాటు రెప్పవాల్చకుండా ఆకస్యనుచూసాడు మోహన్ బాబు, ఆతనిమనస్సు ఏదోతెలియని అనందంతోసరి తహతహలాడిపోయింది.

“మీపేరు తెచ్చుకోవచ్చునా!”

“నుం...ద... రి!”

“నివాసస్థలము?”

“ఈ ఊరే!”

“ఏంచేస్తున్నారు?”

“చదువుకొంటున్నా!”

“ఏకాలేక్షలో...?”

“ప్రైవేటుగా కాలేక్షలో...!”

“... ..”

“మీరేంచేస్తున్నారో తెలుకోవచ్చునా ?

‘నేనొకనుప్పిరిగి కవిని సవలలువ్యాస్త్రాయంటాను. ప్రిస్తుతం ఏకోగొద్ది చదువుతున్నా!’

‘మీపేరు? ఆదుర్గా? అడిగిందాయవతి—

“మో...హ...న్;

‘ఆ! మీరేనా ఆనలకారులు! ఇవాళనున్నాల్ని కలుసుకోవడము నాలచ్చుము—అంటూ కరస్పర్శచేసి దగ్గరగా జరిగింది.

రాశనగు, స్త్రీ స్వగృహముగని మోహన్ కు ఆనంఘటనతో చైతన్యం పొందాడు కొంతసేపా—

“కవికుమారుడా! నేను మిన్నటి పంకో ప్రేమిస్తున్నా!

‘నేనూ ప్రేమించడానికి వ్రాయుత్పిస్తాను!’ జరిగిందా అన్నాడు మోహన్—

“అబ్బ! ఇన్నాళ్ళకు నాలశిలు అశియాలు నెరవేరేకాలం వచ్చింద! అంటూ ఆశని ఒకటిలో ఒరిగింది సుందరం—

“సుందరీ! ఆశలు, ఆశయాలు నెరవేరేతే ఆలిమగలు అవుతారనే నమ్మకం ఏముందిచెప్ప! అన్నాడు తలలోని పువ్వులువానన చూస్తూ—

“అబ్బ! — — —!” అంటూ సుందరి మరింత ఘట్టిగా కాగలిచుకొని—

ఆమె కాగలిలో రెండునిమిషాలు శత్రుయత్నం చెందాడు మోహన్ గారు—

“_____”

“_____”

“ఒరే మోహన్! ఏమిటాదిద్రీ! అలాంటి మారుమోగుతున్న వెధవనిదేనా? లేవరాకుండాకర్తా — పరీక్షలు దగ్గరకు వచ్చాయి!” అంటూ తండ్రి మోహన్ ని లేపాడు—

అదురుబెడురులతో సుందరి కాగలినుండి బయట వడినట్లు,
మోహన్ తుల్లివడి లేచాడు- ఏముంది?

సుందరీలేదు- పార్థులేదు- తనచేతిలో కేమర అంకకన్నా
లేదు- జరిగినసంఘటనలన్నీ కలలో అని తెల్పుకొన్నాడు- ఎదురు
గాయున్న తనఫోటో, తనపుస్తకాలు వెక్కిరిందినట్లున్నాయి.

కాని! అతనికింకా సుందరికాగియున్నట్లేయుండేది— తెల్ల
వాగగట్ల చదువుతే బుద్ధికు ఎక్కుతుండేమోమనే సిద్ధాంతం అనున
రించి పుస్తకం తెచ్చాడు, అబ్బే! ఒక్కముక్కయిరా...! సుందరి
యొక్క సుందరవిగ్రహంమాత్రం హృదయంలో చిత్రించబడింది—
మొత్తానికి అతనిమనస్సు సుందరిమీద లగ్నమైపోయింది—

స్వప్నములో అగుపించిన సుందరి ఎలాదొరుకుతుంది? ఆ దీర్ఘ
గరళని ఎలా కనుక్కోగలడు? పోనీ! సుందరి చిరునామా అయినా
తెల్పుకొన్నాడుగాదామో! ఆతనిహృదయ దేవాలయంలో సుందరి
విగ్రహం ఆనాటి స్వప్నంతో ప్రతిష్ఠింపబడింది- పాపము! సుందరి
కోసం వెదకడం ప్రారంభించాడు— బ్రియినింగ్ కాలేజీ అంతా
గాలింది నాసుందరివిగ్రహం కనుపించనేరీదు- ఇంతకీ అంతపెద్ద కవికి
ఇంతపిచ్చివట్టిందేమాయనే అనుమానం కలకపోదు- కాని! అతనికి
ఇంతవరకు కలలో జరిగే విషయాలన్నీ యదార్థాలే అవుతున్నాయి.

స్వప్నసుందరికోసం ఇన్నిపాట్లు పడుతున్నాడంటే మనకంద
రికీ హేళనగానేయుంటుంది- ఏంచేస్తాము? ఆతని ఆరాటం మనకేం
తెలుస్తుంది?

వరీక్షలు సమీపించేకాయ్! ఏమిపుస్తకం తెరిచినా, ఏపుటతిరుగ
వేసినా సుందరివిగ్రహమే అగుపించేది- సుందరి తననివలపుపిలుపులచే
పిలుస్తున్నట్లుండేది. వగటికలలు ఎక్కువయ్యాయి- చేతిలో కవిత్వం
ముందిగాబట్టి సుందరిమీద అలాన్ని కదిపి పద్యాలు వ్రాసేసాడు...

స్వప్నసుందరిని వర్ణిస్తూ అనేక నాటికలు వ్రాశాడు— రోజుకు రోజూ సుందరిమీద పిచ్చిభ్రమ ఆవరించింది—

ఇట్టి పరీక్షలు పూర్తిచేసాననిపించాడు. అప్పటికే పెల్లిచేసుకోమని తండ్రి అనేకవిధాల చీవాట్లు పెట్టాడు— సిగ్గులేకుండా, అమాయకత్వాన్ని పెల్లడించుకొంటూ. తనలాస్వప్నంలో సుందరి అనే యువతిని పేర్మించానని, ఆమెను తప్ప ఇంకెవరినీ పెల్లిచేసుకోనని తండ్రికి తెలియబరిచాడు—

‘ఇంకా పెళ్ళి కుడుచాక బోలేగదా అలా అనడం! పెల్లిచేసివుంటే ఈసాటికి యిద్దరపిల్లలు పుట్టియుందురు- నామాటలు పెడచెరిసి పెట్టక స్వరలోనే పెండిచేసుకో!’

అబ్బే! నువ్వూ లక్ష చెప్పు- నేనాస్వప్నసుందరిని శిష్ట అన్యల నెవర్ని పెల్లిచేసుకో దలుచుకోలేదు—

‘ఓసి పిచ్చినాయనా! స్వప్నసుందరేమిటా? నీబొంద? పెళ్ళి చేసుకోకుండా ఇంకాయన్నావంటే అలాంటి సుందరీమణులు నిన్నింకా బాధపెడతారు— నామాటవిని స్వరలో.....’

‘అబ్బే! అదంతా నాకుపనికిరాదు, ఆసుందరే నాకుగావాలి!

అదెలా సాధ్యం అవుతుందిరా?

“అయినప్పుడే చేసుకొంటాను- లేకపోతే ఇలా బ్రహ్మచారి లాగానే యుంటాను. తంటా ఏముందినాన్నా?”

ఇవ్వుట్లో వీడికింక బుర్రతిరుగుకు రోగం కుదరదని అప్పటికే పెల్లివోయత్నం విరమించుకొన్నాడు ఆతండ్రి—

ఓరోజున రిజిస్ట్రేషన్ చేశాడు— ఈసారిగూడా అబ్బాయిగారి పరీక్ష గిరికొట్టింది. అప్పటికే సుందరి అనం విసిగి వేసారిపోయాడు— ఈసారి రిజిస్ట్రేషన్ మరింత నిరుత్సాహపడయాడు మోహన్—

“నున్నప్పటికీ వెధవ! నూలుఫయినలు మూడేళ్ళూ తగులు

బెట్టినముండా....నామాటని పెల్లిచేసుకొని వడియుండు— పోలేపోయిందిలే వెనవడితే, రా! పిల్లనిచూడ్డానికి వెళ్దాం!’ అంటూ తండ్రి మోహన్ ను అప్పటికప్పుడే పిల్లని చూడ్డానికి తీసుకొని వెళ్ళాడు—

మోహన్ ఏమీచేయునదిలేక సుందరిని స్మరించుకొంటూనే తండ్రి వెంట బయలుదేరి వెళ్ళాడు, యధోచితంగా వారికి సత్కార్యాలు జరిగించబడ్డాయి- పెళ్ళికూతుర్ని అలంకరించి తీసుకొని వచ్చారు—

ఆశ్చర్యము!! అనంభవము!! అనుకొననిసంఘటన!

ఈయవలే మోహన్ యొక్క స్వ...ప్న...సుం...ద...రి!

“నాన్నా! ఈఅమ్మాయేనా సుందరి. ఈమాటముందే చెబితే అప్పుడే పెల్లిచేసుకొందునుగా!” అంటూ సంతోషంతో మెల్లగా తండ్రితో పలికాడు—

“ఏడ్చావులేవోయ్! అనలు నీకిష్టమైనట్లేనా!! అడిగాడుతండ్రి—

‘అభ్యంతరం ఏమీలేదు’ ధైర్యంగా అన్నాడు మోహన్.

ఆపెల్లి పెద్దలంతా వెంటనే అన్నివిషయాలు పెటలు చేసే సారు— ముహూర్తంకూడా నిశ్చయించేశారు, ఆదిరకాలంలోనే మోహన్ పెల్లిజల్లిపోయింది. ఇంక మోహన్ ఆనందానికి అంతేలేదు, తానుకోరిక సుందరిని పొందాడుగదాయని ఎంతోసంతోష పడ్డాడు.

ఆసుందరే ఇప్పటిమోహన్ ధర్మపత్నిరాధ, ఆకారణంచేతనే రాధ నాస్వప్నసుందరిఅంటూ ఆప్యాయంగా పిలుస్తాడు. ఆవిధంగా కాలంగడుపుతూ వచ్చాడు.

మోహన్ తండ్రికి పెద్దకాలంకూడా నమీపించింది. ఆకారణంచేత ముందాతని జీవితంలో మార్పులు రావచ్చును. కానీ! భవిష్యత్ మనం నిర్ణయించలేముగా?

రెండోళ్ళపాటు సుఖంగా రాధతో కాలంగడిపాడు. కానీ! ఆతని తండ్రికి పెద్దకాలం నమిపించుటచేత, నదా తండ్రినే కనిపెట్టుకొని యుండవలసి వచ్చింది—

ఇంకవారి ఆస్తిపానులను గురించి కొంతచెప్పటం అవునరం.

రాజమండ్రిలో మోహన్ తండ్రికి రెండుదివ్యమైన మేడలున్నాయి, మోహన్ పుట్టక పూర్వంనుంచీ ఆయన కఃక్షరు ఆఫీసులో గుమాస్తాగావనిచేస్తూయుండేవాడు, రానురాను ఆయన హెడ్ గుమాస్తాగా అయినాడు.

అదీగాక ఆయనకు విశ్రాంతిమైన ఆస్తి సుమారు లక్షరూపాయల వరుకుయుంది. కానీ! సంతానంలేకపోవడంవల్ల ఆయన ఎక్కువ విచారపడేవాడు, ఎంతఆస్తియున్నా, తనవంశం నిర్మూలమై పోతుందని భయపడేవారు. ఆదంపతులు ఇద్దరూ చేయనివ్రతాలు, నోములు లేవు, దర్శించని తీర్థయాత్రలులేవు, కొన్నాళ్ళకువారి పుణ్యసంపద వలన ఒకపుత్రిక పుట్టాడు. ఆతడేమన కవికుమారుడు మోహన్?

కవికుమారుని జననంతో, తల్లి, స్వర్ణస్థురాలైంది. లేక లేక కొడుకుపుట్టడంవలన మోహన్ తండ్రి, ఉద్యోగాన్ని వదలుకొని, నదా కుమారునినే కాపాడుతూయుండడంలోనే కాలం గడచిపోయేది—

స్కూలుపైసలే వరకు బాగోత్తగా కుమారునిచదివించారు— అబ్బాయిగారిచదువుకు అక్కడే పెద్ద బ్రోకువడింది. తండ్రి కొడుకుకు పెల్లిచేసాడు— ఆయనకు సలబై ఏండ్లు చాటాయి— ఉన్న ఆస్తి అంతా మోహన్ పేరవ్రాసి ఇచ్చేసాడు— కొంతకాలానికి ఆముసలిప్రాణం అనంత వాయువులలో లీనమైపోయింది—

ఇక వ్యవహారములన్నీ చూసుకొనే బాధ్యత మోహన్ భుజమొండములమీద పడింది—

“రాధా! మనమిలా సోమరిపోతుల్లా తింటూ కాలంగడిపితే ఏలాభంచెప్పు. భగవంతునియవల్ల ఇంతవరకు ఏలోటూలేదు— కానీ నేనిలా తింటూకూర్చోవడము ఏమిబాగులేదు!” అన్నాడు మోవాన్ ఒకరోజున—

‘అంతగా అభిలాషయుంటే ఏదైనావ్యాపారము (బుశినెస్) పెట్టు’ అంది రాధ—

‘అదే నేకూడా ఆలోచిస్తున్నా— ఏంచేదామో నువ్వేచెప్పు”

“నాకేమీతోచడంలేదు— ఏంవ్యాపారంచేసినా ఆశోమట్లుకీ చెల్లుకుంది— పోనిద్దురూ విధవవ్యాపారము—మీరా కష్టసుఖాలకు ఒప్పుకోలేరు.”

‘అయితే సరే! ఎలాఏలుంటే అలా చేదాము.”

రెండునిముషాలు నిశ్శబ్దంగా గడిచింది— అప్పటికి తొమ్మిది గంటలయింది—

“రాధా! నువ్వునన్ను మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తున్నావా?”

‘ఏం? అలా కొత్తగా అడుగుతారే? నాప్రేమను మీరు శంకిస్తున్నారా?”

“కాదు—నువ్వు ప్రేమిస్తున్నావా అని అడిగాను. అంతే...”

“ప్రేమించకపోతే మీదగ్గర ఇంతకాలం ఎందుకు ఉంటాను? మిమ్మల్ని మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తున్నాను—” అంది రాధ చిరు నవ్వుతో—

“అడదానిహృదయం తొలగనిండుకుండ. వచ్చుకొంటావా?”

‘ఇవాళ మీరిలా నన్ను ఎందుకుప్రేమిస్తున్నారో అర్థం గావడంలేదు—కానీ నాహృదయాన్ని విప్పి మీతోమాట్లాడుతున్నానని మాత్రం గ్రహించండి!—’

“అవక్షంలో మనిద్దరిభావాలు...ఆశయాలు ఒకటైతే...”

“.....వకటయితే.....?”

“.....ఎందుకు సంతానం కలగలేదు ఇంకా?.....?”

“భలేగడ్డుప్రక్కనే వేళారే కవిగాయ! సంతానం కల్గకపోవడం మనదురదృష్టము!”

“లేదురాధా! సుప్రసన్ను ప్రేమిస్తున్నావని అనుకొంటున్నావుగాని, నీహృదయం ప్రేమించటంలేదు”

“టూభావాలు, భాష నాకు అర్థం కావడం లేదు”

“అర్థంకావడంలేదుగనుకనే మనస్థిరభావాలు, ఆశయాలు ఏకీభవించడంలేదు—అందుకనే సుప్రసన్ను నన్ను ప్రేమించడం లేదంటున్నాను—

‘ఆకారణంచేతనే మనకి సంతానం కలగటంలేదు—’

“మీరునన్ను అంతటిని అగాధంలోకి దింపేట్లున్నారు”

‘నిజంగా అంతేచేయదల్చుకొన్నాను— ప్రపంచంలో ఏదంపతులకు సంతానంకలుగవో వారిద్దరూ భార్యభర్తలుగా పరిగణింపబడడానికే— అనమృతంనే నాలభిప్రాయము— వారిద్దరూ ప్రేమించుకొని కాలంగడుగుతున్నామనుకొంటారుగానిఅది వట్టికల్ల—అదంతా కుత్తిమప్రేమ!’”

“అయితే మీఉద్దేశప్రకారం నేను మీభార్యగా ఉండతగిననే మీఅభిప్రాయము—నాప్రేమంతా వట్టిబూటకమనేగా మీఉద్దేశ్యం!”

“అ! భంకామీద దెబ్బకొట్టిచెబుతా— ఇప్పుడు కాకపోయినా, కొన్నాళ్ళకైతా ఇద్దరిమనస్సులు విరిగిపోతాయి—అనాడు తెల్పుకొంటారు వారిప్రేమవిషయాలు—

రాధా! చెబుతున్నాను. సత్సంతానం కలుగని భార్యభర్తలు విడిపోవడము చాలామంచిది— విద్యలేనివాడు పెళ్ళుకో సమానం

అన్నట్లు. సంతానం లేనివాడు సరకంపాలపుతాడు. సంతానంతోనం భార్యభర్తలు విడిపోవాలి. ఎవరికిష్టమొచ్చినవాళ్ళని వారు పెళ్లాడాలి—నాతానం పొందాలి—అప్పుడు వారిలో ఏవ్కరుచనిపోయినా వంశం నిలబడుతుంది గాబట్టి చింతయుండదు—నాడిదేశ్యాలతో ఏకీభవిస్తావా లేవా?—”

“ఉహూ! భారతప్రీతి ఇవన్నీ తగనివిషయాలు—భర్త ఎంత అపరియోజకుడైనా భర్తై ఆమెకదైనము—మీరిద్దరెళ్ళును నేను ఏకీభవించను”

“అందుకే నీదంతా కృత్రిమప్రేమటాను!”

“అలాఎన్నటికీకాదు- సంతానంకలుగకపోవడానికి, భార్యల భావిజీవితానికి భర్తలేకర్తలు-తెలిసిందా?”

“ఎన్నటికీకాదు— భార్యల అదృష్టదురదృష్టాలమీద భర్తల భావిజీవితమే మారుతుంది మాందుగా— ఇదంతా నన్ను కళ్ళుగోవడంవలన వచ్చిన స్వప్నమే ఇది—”

“కాదు- మీవల్లనే...!”

“కాదు- నీవల్లనే నాఅదృష్టం చెడింది!”

“నేను మీలాగ వాదించలేను మాటిమాటికి- భర్తలు అపరియోజకులైతే భార్యలు ఏంచేస్తారు?”

“అ! నేను అపరియోజకుడనా!—”

“అవును. మీరు అపరియోజకులు, అనశుభులు గాబట్టే సంతానం కలుగలేదు— అల్పబుద్ధి గలవారుగాబట్టే ఇటువంటి నీచబుద్ధులు పట్టాయ్—” అంటూ రాధ వెళ్ళివెళ్ళివీడతూ మరోగదిలోనికి వెళ్ళింది.

తానుపట్టినకుండేలుకు మాడేకాళ్ళు అనే మనకవికుమార్ గారి మనస్సు అప్పుడప్పుడూ తిప్పుతోపలను పడుతూయుంటుంది. అదీ

గాక తనతండ్రి వంశంలోనూ ఎంతతాపశ్రమం చూడోమనమోహన్ కు తెలుసు. అవిధంగా చివరికి ఆధ్యాత్మభర్తలకునుధ్య ఇలాచిన్న చిన్న తగువులు పొందడమే పెద్దతగువు అయ్యాయి.

అఖిలకు రాధ కిరి, వేనా, మోహన్ అప్రయోజకుడు, అననుభవం అనింది. ఆమాటతో మోహన్ రావు బుర్రలోవున్న ఏటా బాంబులు పేలిపోయాయి. "... నేను అప్రయోజకుడనా? ఛీ! భార్యచే అననుభవం ననిపించుకొన్నాక ఇంక బ్రతికేలాభం? నేను అప్రయోజకుడనో, అప్రయోజకుడనో ఆమెకేంటెచు? కిల్లువుట్ట సంతమాతా! అదంతా నా అప్రయోజకత్వమేనా? నేనేమైనా నృష్టి కరనా? ఛీ! ఇంతకంటే ఇంకేమి కావాలి అనమానము! లాభంలేదు-నా ఆశలు... ఆశలు నెవ్వరంటే రాధను తక్షణమే విడిచి పెట్ట య్యాలి. విడిచిపెట్టడం శుభం.

నామనోభావాలతో ఏకీభవించే లలనానుడిని చేరదీస్తే నా ఆశలు పూర్తిగా కొనసాగుతాయి. నావంశం నిలబడుతుంది.

అప్పుడు రాధకు తెలుస్తుంది నా అప్రయోజకత్వము!

అవును! ఈవనాగరిక తాపవంచలో పురుషుడు స్త్రీవద్ద పూర్తి అవడం ఎంతవేపు! సిరాబుడ్డిలోపడి చస్తేమేలు. ఛీ! ఇంకనాకు రాధవద్ద. రాధతో సంసారం లాభంలేదు. అదెలా ఏమస్తేనాకేం...?

అంటూ వరివరివిధాల జీవితాన్ని చర్చించుకొంటూ వికల మైన మనస్సుతో నిద్రాడేవి ఒడిలో నిద్రపరచుకుంటూ మోహన్.

ఇంక రాధదుస్థితి... కాశ్చేకన్నీరు గురించి వేరేచప్పలా?

తలగడ్డాపై తలఆచ్చి కన్నీరుచే పూర్తిగా తడిపివేసింది. తన భర్తకు ఇటువంటిబుద్ధి ఉట్టిందేమాయని విచారించింది. తనకు సంతానం పోసాదించని భగవంతుని అనేకవిధాల నిందించింది.

అట్లు! ఆయన హృదయభావాలతో ఏకీభవించకపోవడంవల్ల

తప్పునాదే? ఏదంపడులకైనా సంతానం కలుగకపోయినయెడల
 స్త్రీయేనా కాదురాలు? స్త్రీ పరిపంచానికి ఎంతలోకునైపోయింది?
 మట్టిబొమ్మలా ఆపించాలని గాబోలు వారి అభిప్రాయాలు!

సంతానం కలుగనిదంపతులకుండేని అంతా కుత్తిమప్పేమే
 నట! ఈయన నావృద్ధయ్యతో దూర కాగడాలున్నవి వెరకి కనిపె
 ట్టాడుగాబోలు! ఈయనమీదనాకుండే ప్రేమానురాగాలు ఆధగవంతు
 సకేతేయను—

అవును! ఇకముందునుంచి కుత్తిమప్పేమే పుడుతుంది. దానికి
 కారకురాలను నేనుకాదుగదా!

సంతానం కలుగనిదంపతులు విడిపోవడం మంచిగట! ఆహా!
 ఏమిటా ఉదేగ్యం? విడిపోయి పంచెయ్యాలలో మురి ఏముంది చేయ
 దాన్ని హాయిగా ఇంకోస్త్రీని చేరదీసి స్వగృహం అనుభవిస్తారు
 గాబోలు!

అబ్బ! ఆధంగా స్త్రీ కూడా చేయాలట! ఛీ! అలా ఏభారత
 స్త్రీ కూడా చేతులార చేయలేదు. మగవారికంటే జ్ఞానంలేదు. వారి
 కున్నంతధైర్యం స్త్రీకికీ! పురుషుడు ఎంతనీవకారాలుచేసినా
 పరిపంచం చూస్తూ ఉండుకొంటుంది. అదే ఏస్త్రీచేసినా బ్రతికున్నంత
 కాలమూ అంపపుకోత పెడుతుంది.

ఇంక వారిధోరణిబట్టిచూస్తే పరస్మిన్ చేరదీసేటట్లున్నారు!
 అరిధగవంతుడా? ఇంక నాగలేంకాను! నేనూ పరపురుషున్నీ...
 చా! బ్రతికున్నంతవరకు అలాంటిపనులుచేయలేను— చేయను—!

అంటూ విలపిస్తూ కన్నీరు మున్నీరుగా వరుస్తూ వరుంది;
 సాపం! రాధహృదయం ఎంతక్షోభిస్తుందోగదా!

సంతానం కలుగలేదనే నెపమీద ఆభాగ్యాభర్తల్లిద్దరికీ
వాదోపవాదాలు తీవ్రంగా పోబలాయ్. మాటలు చేపు- వారిరువు
రికీ కాలం గడవటం దుర్భరంగాయింది.

ఆనాడోపవాదాలకుతోడు వారికి స్వచ్ఛంద రోధము వచ్చింది
అవిధంగా రోజుకురోజూ ఏడ్చి, జీవితాలను తర్కించుకొంటూ, నిద్ర
పోయేవారు—

అంతకుముందే మోహన్ బాబు, తన ఆశయాలతో పీఠవించే
శ్రీ, ఎదురింటిలోనుండే అరుణాదేవి వక్కలేనని తెలుసుకొన్నాడు.
ఇద్దరికీ కొన్నాళ్లు చూపులు కలిశాయి— వారిద్దరూ తమ ఆశయా
లను ఒకరితోనొకరు చెప్పుకున్నారు. ఆగాత్రీ పన్నెండుగంటలకు
ఇంటివెనుకనున్న మామిడితోటలో కలుసుకొందామనీ నిశ్చయించు
కొన్నారు—

మోహన్ బాబులో కలిగే పరివర్తనంతా రాధకు తెలుసు—
తానీ! తెలిచి పరస్ప్రేతో పోతారా అన్న ధైర్యంతో యుంది
రాధ—

రాత్రీ పన్నెండు గంటలయింది-రాధ మంచంమీద పరుండి
భర్తను తిలకిస్తోంది నిద్రపోతున్న దానిలా నటిస్తూ—

మోహన్ బాబు మెల్లగాలేచి, తలుపులు చప్పుకులేకండా తీసి
తోటలోనికి పోయాడు. అంతకుముందే ఎదురింటి అరుణాదేవి తోట
లోనికివచ్చి, మోహన్ బాబు కోసం ఎదురు చూస్తోంది-మోహన్ బాబు
అదుర్దగా ఆమెకు కొగలించుకొని ముద్దు పెట్టుకొన్నాడు—

మోహన్ బాబు ఎక్కడకు వెళున్నాడో చూద్దామని రాధ
బాడగా బయలుదేరి తోటవేపున్న గడలోనుంచి ధృశ్యాన్ని తిలకి
స్తోంది కిటికీవోంచి—

పండువెన్నెల్లో మాహానాటలు, అరుణాదేవి, (రాచుసాము
లా పెనవైచుకొని ఆ పచ్చటిగడ్డినేలమీద పడుండి, పళ్ళతో గడ్డికున
కల్పి కొలుకుతున్న దృశ్యం స్పష్టంగా రాధ కళ్ళబడింది-వెంటనే
ఆమె శరీరం గగుర్పాటు చెందింది-ప్రాణపోతున్నట్లు బాధపడసాగింది
రాధ-మెల్లగా వారి మాటలు వినిబడసాగింది-రాధ ఆమాటలు విని
దామనే కుమారులతో చెవులు నిగిడింది, వింటోంది—

“అయో! నీ భర్త కుంభకర్తుడిలా నిద్రపోతున్నాడా? —”

‘అవును మోహన్! ఆయన ఎందుకూ పనికిరాని ముద్దు అవ
తారంలే! నేనింత తంటాలుపడినా నానుండి ఆనందాన్ని పొందలేదు-
నాకు ఆనందాన్ని ఇవ్వనూలేదు—

అయ్యో! ఇన్నాభికుండా నాపూర్తియోవ్వన నుభాన్ని...అని
వార్యమైన ఆనందాన్ని అనుభవించగలుగుతున్నాను! నన్ను పొంద
టం నా అదృష్టమనే చెప్పాలి-మో...హ...న్...!—

అని అంటోంటే ఆమె పెదవులపై మోహన్ పెదవులనుంచి
ముద్దులవర్షం కురిపించి తన్నయ్యరాలిగా చేశాడు—

భర్త అలా పరస్త్రితో పోయి సమ్యాటలు ఆడుకొంటే ఆ
దృశ్యాన్ని చూడలేక రాధ ఒక్కసారి కళ్ళుమూసుకొంది—

“అయో! మా ఆవిడసాడా ఎందుకూ పనికిరానిదే! ఒక్క
విషయంలోకూడా నాతో ఏకీభవించదు-అది వట్టి పశువు—!—

అంటూ ఆమెను ఘట్టిగా కొగలించుకొని పడుకొన్న పోకొని
మార్చాడు.

ఇంక రాధ అవస్థ చెప్పాలా! ఏచేయూలో అర్థంగాక అక్క
డనుంచి వెళ్ళిపోయింది-కాని! మనస్సు మాత్రం ఆమెను ఊహా
ప్రపంచంలోనికి తీసుకొనిపోయి వివిధ విషయాలను చర్చింపజేసింది-
భర్త అలాపర స్త్రితో ఆనందాన్ని అనుభవిస్తాంటే, భార్య మాత్రం

ఎందుకలా పరపురుషునితో ఆనందాన్ని అనుభవించకూడదు? ఒక విషయంలో తప్పు అని నిరూపించినపుడు ఆ విషయం స్త్రీపురుషులిద్దరికీ సమానంగానే వర్తించాలిగా! స్త్రీ అంటే అంతచులకనగా ఎందుకు చూస్తుందీ ప్రేమించం? అంత లోకువా! ఎందుకీ స్వార్థపరత్వము! నా ఇచ్చవచ్చిన రీతిని తప్పాడడానికి ఈ ప్రేమించం ఎందుకు అడ్డుపెట్టుకో దో చూస్తాగా!—అంటూ రాధ ప్రశ్న పరంపరలో మునిగిపోయి ఎట్టకేలకు అలా చేయడంవల్ల తప్పాలేదని సత్యయించుకొని ఎదురింటికి బయలుదేరింది—

ఎందుకోమని—???

నిజానికి చెప్పుకోవాలంటే అరుణాదేవి భర్తకూడా మంచి యోవ్వనవంతుడే! అరుణ భర్తవేడు రామం-మంచి ఆస్తిపాస్తులున్నవాడు- కాని! ఆ భార్య భర్త లిద్దరికీకూడా సంతానంవద్దనే వచ్చింది పేచీ-ఇంతవర్కు వారికి సంతానం కలుగలేదు-ఆ కారణంచేత ఒక్కొక్కప్పుడు ఒకభూమిద ఒకరికి అయివ్వుతున్నాడు- కాని మోహనబాబులా పెళ్ళానికి ఏమీ ఉద్బోధన చేయలేదు—

అదీ గాక మోహనబాబు చూసే చూపులకు అరుణాదేవి ముద్దురాలై మనస్సును మోహనమీడికి తిప్పింది—

రాధ తిన్నగా రామంవద్దకు వెళ్లి అరిచి లెపించి-అతడు ఖం గారుగా లేచాడు- ఆ లేపినవ్యక్తి తన భార్య అరుణాదేవి యని రామం భ్రమపడ్డాడు-ఆ ఉద్దేశంతోనే రాధ చేయిపట్టుకొని లేచాడు ఆ వ్యర్థలో ఆనాడు ఏదో క్రొత్త ఆనందం కలిగినందున మరల పరికించిచూసిఅరుణకాదని తెలుసుకొని ఆదుర్దాపడ్డాడు-ప్రక్కనే శయనించి యుండవలసిన అరుణ లేదు-చా.గూనికి ఏమీ తోచింది కాదు-రాధ ఎలా వచ్చింది? అరుణ ఏమై పోయినట్లు! ఇలా ప్రశ్నలు బయలుదేరాయి ఆతనిలో! కాని! అరుణ యని బ్రతువడి ఎలాచేయి పట్టుకొన్నాడోఅలానే ఉండిపోయింది ఆ చేతి బంధము.

అబ్బ! ఆ స్వర్గులో ఎవో మహత్తరమైన శక్తి ఉండి యుంటుంది గదా!

“ఏం—ఇలా వచ్చే రోగి?”—ధైర్యంగా తడబడుతూ రామం ప్రశ్నించాడు రాధ—

“మీ భార్య మిమ్మల్ని మనస్ఫూర్తిగా ప్రేమిస్తుందా?”— ఆశ్చర్యంగా తిరిగి అడిగింది రాధ రామాన్ని—

“లేదు—ఈ మధ్యనే మాటా మాటా వచ్చింది మాకిద్దరికీ!— అనుమానించకుండా జవాబిచ్చాడు రామం—

“సంతానం విషయంలోనే కదూ?”—

“అవును.”—మీ కలాలెప్పుడో నీ విషయం!—ఆశ్చర్యంగా ఆమెకంటే అడిగాడు రామం రాధాదేవి—

“-----”—రాధ జవాబు ఇవ్వలేదు.

“అయినా అరుణ ఇక్కడ లేదేమిటి?”—లోలోపలనే ప్రశ్నించుకొన్నాడు రామం—

ఎదురుకుంటుంది ఇష్టంలేకున్న నా భ...ర్త...చిద్దరు వెళ్ళింది— ఏమిస్తూ సమాధానమిచ్చింది రాధ—

‘అ! నీ భర్తని ప్రేమించింది!—ఆశ్చర్యపోయాడు రామం—

‘అవును రామం! ఆమెకు నామీద అయిష్టత ప్రబలింది. మీ అరుణను ప్రేమించారు...!’—

“నీమీద అయిష్టతకు కారణం?”—

‘కారణం నాకు తెలియదు—రామం...రామం...సిన్నెలో...!’—సిగ్గుతో చెప్పలేకపోయింది—

ప్రే...మి...స్తు...న్నావా?— అడిగాడు రామం—

మానంగా చిరునవ్వు నవ్వింది రాధ—

రామం! అరుణను చూపిస్తానురా! మనకు భయం ఎందుకు!

అంటూ రాధ రామం చేయివట్టుకొని తోటలోనికి తీసుకొనిపోయింది.

చప్పుడులేకుండా ఇద్దరూ తోటలోనికి ప్రవేశించారు. మోహనబాబు, అరుణ కూర్చున్న స్థలానికి దగ్గరలోనే రామం రాధకూర్చున్నారు. ఆ రెండు జంటలకి మధ్యగా ఒక గుబురుగా పెరిగిన గులాబీ దొంగ యూపటనిపల్ల ఒకరి ఇంకి ఒకరికి తెలిపించిగాను.

మోహన్ బాబుకు తన భార్య విషయం గురించి లేకమునునా చింతలేకుండా, అరుణతో కాలంగడంబంపల్ల ప్రవేశించాన్న మరచి ఆమె తోడొస్తే తలను ఆన్చి పరున్నాడు మగతగా.

రామం రాధతో తాత్కాలికంగా ప్రేమసమ్యాటలలో మునిగి ఆనందం పొందుతున్నప్పటికీ, స్వంతిభార్య అరుణాదేవి పరపురుషుని తో ఏకీకరణం అనుచవం కలగజూడలేనే, ముందులో అహంకారాలు చెబుతాయి. ఆ సమయంలో రామం ఏమేయాగలడు? రామంకు ఈదృశ్యాలన్నీ ఆశ్చర్యంగాను, అర్థవిహీనంగానూ, కనబడింది.

రామంని రాధ తనప్రేమించలో తిరగేలా మార్చివేసింది. వారిద్దరూ ఏవో తీసునివలుకులతో సభామించుకొంటూ, కిలకిలా నవ్వుతూ, ఒకరినొకరి వకట్లు పడుతూయున్నారు.

వారిద్దరి కిలకిలారవములు మోహన్ బాబుకు అరుణకు వినిపించాయి! ఆ తోటలోనికి అన్యలెవరువచ్చారుచెప్పా యని ఆశ్చర్యపోయారు. ఆస్థలంనుంచి లేచారు.

ఇంకేముంది? ? ?

అరుణ రామంని చూచి స్థంభించిపోయింది. మోహన్ బాబు మాత్రం రాధచేసినవనికి మెచ్చుకొన్నాడు. అరుణ రామాన్ని చూడగనే భయపడిన లేడిపిల్లలా మోహన్ హృదయంమీద వ్రాలి పోయి గట్టిగ పెనవైచింది చిన్నపిల్లలా,

అవిధంగా అరుణ, మోహన్ కాగిలిలో చేరుతున్న కొలదీ రామం హృదయం కోపాగ్నికి గురిఅయింది.

రాధని వీధింగను, వీధివయంలోనూ అడ్డుచెప్పలేదు గాబట్టి, రాధనిచూసి ఆమెనవ్వేచిరునవ్వులతో తననవ్వును మేళవించి ఆనవ్వులను వెదకల్లాడు మోహనబాబు.

రామం రాధతో ఆనందం అనభవించినప్పటికీ, ఆనందం . . . ఆనందం నిశ్చితమగున ముగ్ధంలో అరుణను సరికివేయాలన్నంత కోపంవచ్చింది రామానికి.

పురుషులు అపరాధములలో చేరడానికి తప్పులేదంటూ... స్త్రీలు అలా పరభయములతో చేరితే తప్పులుపడతారు — అ. శేరా?

అంగులోనూ ఇంతవల్ల అరుణచిన్ననను అనుమానించని రామం, ఆశ్చర్యానికిఆతనికి అరుణతోచిన్నతనం నుడిపోయింది. అరుణవేచుచుచుగా చూసాడు ఒక్కచో.

“ఏ? ఇలామారినేం ప్రవర్తన?” అడిగాడు తీవ్రంగా—

‘ఇవంతేక . . .!’ ధీమాగా జవాబిచ్చింది అరుణ.

‘ఎందుకు నన్ను పెళ్ళాడవు?’

“ధర్మ అనేచపటం ఉన్నాడని అనిపించుకోడానికి!”

ఈఘర్షణతో రామం యోకతొక్కిన తామ్రులూలేచాడు. వెంటనే అరుణమీదకు సింహంలా ఉరికిరాడు. బలంకొలగి కొడడామని చేయని ఎత్తాడు రామం.

ఇంతవరకు చూసూడకుండాన్న మోహనబాబు, అరుణను రక్షిద్దామని అడ్డం వచ్చాడు. ఆమెకు తగలవలసిన దేవు. మోహన్ గూబామీదకి చాకిరింది అయిదువేళ్ళూ పూటలులా పొంగాయి. మోహనబాబు కిక్కిరిస్తూ తూవొడ్డాడు బాధతో,

‘అబ్బ . . .!’ అంటూ బాధగా సూర్యులు తడుముకొంటూనే నిలబడిపోయాడు మోహనబాబు.

ఏమిటో అశ్చర్యంగా గదిలో నాల్గవంకలా పిచ్చివాడిలా ఘోషాడు. ఏమిటేమిటో లోలోపలనే గొణుగుకొన్నాడు.

“ఏమిటండీ! ఏమయింది . . .? ఎందుకాఖంగా?” అంటూ రాధ ఆగుతూ భర్తవద్దకు వచ్చింది.

“ఇంకా ఇప్పుడు కావాలివా నా! పో! ఆరామంగాడితోనే లేచిపోక ఇక్కడే ఉండిపో! ఫీ నీమోహం చూడకూడదు. ఆ రామాన్నే నమ్మకొని లేచిపో! అంటూ బాబు రాధమీద ఉగ్రమైన పోయాడు.

రాధ నెవ్వరపోయి దాతనిమూలమనువిని. కళ్ళలో అప్రయత్నంగా నీరు పడింది.

‘రామం ఎవరు? నాకూ అతనికి ఏమిటిసంబంధం! లేచిపోవడం ఏమిటి? ఎందుకు లేచిపోవడం . . .’ ఇలా అర్థగాక మధనపడింది కొంతసేపు రాధ.

‘ఆ రామంగాడి పేరేమిటావా లేచా?’ పిడుగులా అడిగాడు.

ఎవరు చెప్పారు- ఇంకా దోహదంచేస్తావా?’

‘మౌనమే తప్పక ఇటువంటివి చెప్పకూడదు. వాడినే పేరేమిటా. నా అభ్యంతరంలేదు. నేనెక్కడ ఒక్కనిముషం అయినా ఉండను. ఏనాడైతే నీమార్పుని గుర్తించానో అది నాస్వప్నమే ముగియచేసింది. అందుకే మనకి సంతానం కలుగటంలేదు, రామంతో ముఖంగా ఉండు’

అంటూ గబగబా అడుగులు వేసికొంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

ఎక్కడికి పోదామనో ఆతని ఉద్దేశ్యం?

కొంతసేపి నవ్వాసి అవ్వకుదా?

కల అని మోహనబాబు అనగానే రాధకు రాత్రివచ్చినకల జ్ఞాపకానికివచ్చింది. ఆమెకుగూడా తనభర్తకువచ్చిన స్వప్నమే వచ్చి యుంటుందని అప్పటికే నిశ్చయమయింది. తెలుసుకొంది.

‘మీరేగా నేర్పారు ఈకల! మీరు మీయిష్టనవచ్చిన అరుగుతో నాకు తెలియకుండా తోటలో కాలం గడిపితే, నేనుమాత్రం

రామంకోయంటే తప్పునబ్బిందా!" అని మోహనబాబుతో సగ
ర్యంగా, అతనివల్లనే నయమంటావా?

మోహనబాబు ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయాడో తెలియలేదు. నాటి
నేటి మోహనబాబు రాలేదు.

సావ ! మోహనబాబువంటి అనుభవకవినిచూస్తూంటే పాత
కులు సత్వశోనకుండా యుండరు. అంతేకంటారా?

6

రాధ మోహనకోసం, కాలాబెగపెట్టుకుంది. కానీ మోహన
బాబు ఎక్కడికి వెళ్ళిపోయాడో ఎవరికీ తెలియదు. రాధ రానురానుచాలా
చిక్కిపోయింది.

మోహన గాజనుడిగిరివది రామచంద్రపురం చేరాడు. అక్క-
డొన్నాళ్ళు గురుగిరిలో ఉండి చివర్కి విజయనగరం చేరాడు. అది
న్నీ చిన్న ఉద్యోగం లభి చేశాడే, ఎంత ఉద్యోగం చేస్తున్నాకట్టు
కున్న భార్యని వదిలివచ్చామేమన్న చింతపోయింది. కొన్నాళ్ళు వం
సాకష్టసుఖాలు అనుభవించినవాడుగాబట్టి అతని శరీరము యావత్తన
ప్రౌఢులవేత వశము కప్పినది. విజయనగరము వేళ్ళవాటికకు ప్రా
భావించినదన్న విషయము నావన్నుడికి తెలిసిన విషయమే!

సంబంధం ఎలాకలిసిందోగాని, మన మోహనబాబుకును, మన
ముంజిరినే వేళ్ళకును సంబంధము కలిసింది. ఆకారణంచేత కొన్నా
ళ్ళు మోహనబాబుకు భార్యలేకొరత తీరింది. కాని—?

ఎన్నాళ్ళని ధనమంతాగుమ్మరించి ఆనందాన్ని పొందగలను?
అతనినూ పరిస్థితిలో పెద్దతగాడు కాదామను! పోనీ దబ్బుతగా

లబితకున్నా వేళ్ళలవల్లపొందేది కృత్రిమ ఆనందమని మోహన బాబుకు తెలుసును—

మరి... అవ్యాకానాలి! బువ్యాకానా!... ఏలాగ!

తన భార్యను స్వల్పకారణాలచేత విడిచివచ్చిన మూర్ఖత్వానికి చాలా నొచ్చుకున్నాడు—

తిరిగి రాధవద్దకు వెళితే.. !

ఛా! లోకువైపోయా! అప్పుడు మరింతసేపంగా గుంటుంది పెళ్లానికి! అప్పుడు మరింత అవమానం పొందవలసిగుంటుంది— ఎంత హోటల్ భోజనం తింటున్నా మోహన బాబుకు ఇంటిమీద భార్యం పోలేదు—

కానీలాగయితే భార్య విడిచివచ్చాకాడో, అలాగే రాధ కూడా వేరే గత్యంతరం చేక రానుండాన్ని కేంద్రీకరించాడే యుంటుందని నిశ్చయించుకున్నాడు— ఆ కక్షలో అరుణను నేను చేరదీస్తే బాగుండదూ! అనే ఉద్దేశ్యం తిరిగింది ఆతనకి—

ఈవిధంగా వివిధ వర్తనలతో వికల్పమైన మనస్సుతో పిచ్చానిస్తూ యుండేవాడు మోహన బాబు.

ఆనాడు మదనమంజరికి ముత్యాలహారం ఒహుమానంగా తెస్తానని వాగ్దానం ఇచ్చాడు.

వాగ్దానం అప్పటి ఆనందంతోనే, చేసాడేగాని ముత్యాలహారం కొనడానికి అతనికి తానాతు ఎక్కడో—

అఖరుకి సరిగ్గా అప్పటిపరిస్థితులు కాఫీనీళ్లకయినా డబ్బులుండవు— ఎలాబహుమానం అందద్దామనుకున్నాడోగాని వాగ్దానం మాత్రం చేసాడు నూటకీప్పనని—

నాడు మోహన బాబు భయంతో మదనమంజరి ఇల్లుచేరాడు. తనవల్ల మెల్లగా తీట్టాడు. సుమారు పన్నెండు గంటలు అయివుంటుంది

స్వ స్వ మం డ ౩

డి. పీఠుల్లో జనసంచారము ఏమీలేదు. క్షురార్థరవళితప్ప మలేధ్వరీ
వివరణలులేదు!

మెల్లగా మదనమంజరివచ్చి తలుపుతీసింది— మోహనరాజు
లోపలకు ప్రవేశించాడు.

‘మోహరీ.....! అంటూ మంచమీద కూర్చొని ఆస్వాదము
గా పిలిచాడు మోహన్!

ఎందుకూ? ముత్యాలహారం నెచ్చాగా? అడిగింది మంజరి.

“అరెరె! మరచిపోయానునుమా! ఏజంగా మడుపువల్ల తేలేదు.
రేపు తప్పకుండా తెస్తా! అంటూ తడబడతూ నర్దుకోవాలని
చూసాడు—

మంజరిలో మార్పులు వచ్చినట్లు కనిపెట్టాడు మోహన్—

కోపంవచ్చిందా? అంటూ ఆమెను ప్రక్కలో కూర్చోబెట్టు
కోపోయాడు.

మంజరి విడిచించుకొని దూరంగా నిలబడింది మోహన్ చిట్టిం
చుకొంటూ—

‘రేపుయని గొడవమీద వ్రాసుకోవాలా!’ తీవ్రంగా అడిగింది

చా! రేపుతప్పక తెస్తానంటిగా! అంతట్లోకే కోపమేలే ఎలా
చెప్పి...రా...ఇలా!” అంటూ మోహన్ మంజరిని బ్రతిమాలుకో
సాగాడు—

మంజరి! నీకు నామీద స్వచ్ఛమైన ప్రేమయ్యంటే ఇవన్నీకోర
నేకోరవు—కొంచెం వెటకారంగా అన్నాడు మోహన్.

“అవును! డబ్బువదలందే జబ్బుకువరకని తెలీదూ! నానికీ
డబ్బేకావాలి. నానిడబ్బుకోసమే ఈవిధవృత్తి సాగిస్తుంది. అంతేగాని
ప్రేమలతో సంబంధంలేదని తెలుకో!”

“మంజరి! నువ్వెంతో పొరబడుతున్నావు నానిషయంలో!
రేపుతప్పక తెస్తానంటి, ఇదిగో ఇవనే మరక బాన్సుమీనా!”

“ఛీ! ముందుమంచదిగు- ఎన్నాళ్లని మోసం చేయవల్పు కొన్నావు!—

అంటూమంజరి, మోహనబాబు చేయిపట్టుకొని టకటక మంచమీదనుంచి ధైర్యంగా లాగివేసింది.

మంజరియొక్క ఈ చర్యలకు మోహా ఉక్కిరిచిపోయాడు,

“ఛీ! ఇంకాబుద్ధిలేదూ! ఇంకానిలా ద్వావెందుకూ!” అంటూ కాండ్రొంది ఉమ్మసింది.

“అప్రయోజకుడవు’ అని నానికూడా అవగానే ఆతనికిపళ్లు కంపనం ఎత్తింది. అఖియి బోగంనాంచేత కూడా అప్రయోజకుడనని అనిపించుకొన్నానే అనే అవమానంచేత మెల్లగా చేతిచొక్కా క్రిందకు పోనిచ్చాడు.

ఇంతలో మంజరి అక్కడనుంచి వెళ్లి చక్కచుచ్చేస్తూ తలుపు తీసింది. ఇద్దరుముగ్గురుకాలోలు, బలాధ్యులు పోనిగా తియారైవచ్చాడు అనమయంతో. మంజరి వాచేతులను వట్టుకొని ఆహ్వానిస్తోంది. మోహనే ఇదంతా గమనిస్తూనే యుగ్గాడు ఆవేశంతో.

‘వాడేగాలోలు మోహనబాబు! ముత్యాలవారం ఇప్పానని త్రాగుగిస్తున్నమహాత్ముడు!” అన్నాడు మెటనే అందుకోవకడు—

“చూడురాజూ! పొమ్మంటే పోకు డా బలాత్కరిస్తున్నాడు నన్ను వంటరిగచేసే...” అంటూ మంజరి లేని ఏడుపును తెప్పించు కొని ఆవిజులలో వకడైవరాజు కాగిలిలో చేరింది వెక్కి వెక్కి పడుస్తూ—

ఆవిజులు ఏమనుకొన్నారోగాని వకరి మొహాలు ఏకరుచూసు కొని తిత్తుతమ మోహనబాబుమీదకు ఉరికారు.

మోహనబాబు ఇదికనిపిట్టి తప్పించుకొని తనచేతులసివకర్త వ్యాన్ని (అనమయంతో) ఇదేసమయమనిపించి గుప్తంగా బొడ్డుతో

చాదియుంచే తళతళమని మురిసేకల్పిని బయటకుతీసి, మంజరి గుండ్లలో పొడిచాడు వెంటనే—

“కాబోయ్...? అనేకబాబో మంజరి నేనొరిగిరి.

మోహనబాబు అర్థవశ్యాలతోనే, తలుపు తీసేయుచున్నప్పుడు పలాయనం మంజరి జపించాడు.

విలులు జరిగినపిమ్మది తెలుగునది పట్టుకొనినాడుని వెనుకలే పరుగెత్తాడు. అనిధంగా మూడు మోహనబాబు, వెనుక విలులు ఆ అర్థగాదిలో చాలాదూరం పరుగెత్తాడు. కాని మోహన్ వారికి అందలేదు.

ఈ అలంకరి గన్తీతిరనే పోలీసులు కూడా కనిపిస్తే వారుకూడా మోహనబాబును పట్టుకొనినాడుని పరుగెత్తినాడు.

తనని పోలీసులకూడా వెంటబడినాడుని మోహనకు తెలిసింది. అతని పంచప్పాగాలు నన్నగిలిపోయాయి. ఏమూలచూసింది అర్థం ముగ్గురు పట్టుకొనినాడుని చూపుకొని నస్తున్నాడు.

అతనికేమీ తోచిందికాదు. ఆయాను ఎక్కడైంది. ఎక్కడైతే తలదాచుకొనినాడుని నలువంకలా చూసాడు. ఎక్కడా దీపం అనేది కనుపించలేదుగాని, ఒకయిల్లలో మాత్రం మినుకుమినుకు మంటూ అరిపోవడానికి సిద్ధంగాయున్న చిన్ని ఆయుధంవీరు కనబడింది.

వెంటనే అలగి చాలా అవ్వాలికి పరుగెత్తినాడు. ఈయన దగ్గర దబ్బముని బాదాడు. లోపలకు దూరమి. లోపలన్నట్టి అలగించక ప్రసాయమని తెలుగునది నూడా తలుపు గడిచువేసేసింది.

అతడునులమీద రక్తపుమరకలు కనబడేట్లుగాకి, అతనిక హంతకుడని అస్తి గ్రహించింది.

మోహన్ అస్తిమూర్తిని పట్టిలిందిచూసాడు. ఆమెకూడా తడవధ్యాన్నితో చూసింది.

ఒక్కసారి ఇద్దరినీ తొలగిస్తానని ఆనందభాషలు రాలినాయి అమాంతంగా “మోహన్...!....రాధా!....” అంటూ ఇద్దరూ కాగలించుకొన్నారు ఆనందంతో.

ఆ ఆనందపుకాగిలిలో మోహన్ నస్త్రీలకున్న రక్తపుమరకలు రాఖతైచీగు గూడా అంటుకున్నాయి కానీ! ఆమె విషయాన్ని గుర్తించలేదంటే ఆశ్చర్యము ఏముంది!

ఆ ఆనందపుకాగిలిలో తన్మయం చెందుతున్న సమయంలో తలుపులు బద్దలయ్యేటంతటి చివ్వులు అయింది బయట.

ఇద్దరు పోలీసులు వచ్చారని తెలుసుకొన్నారు. మోహనభాషని వెంటనే గుర్తించి చేసిందిరాధ.

మెల్లగా వెళ్ళి, అప్పడే నిద్రనుండి లేచినదానిలా కళ్ళనులుపు కొంటూ తలుపులు తీసిందిరాధ.

పోలీసులు ఇ టో ప్రవేశించారు. రాధ ఆశ్చర్యపోతున్న దానిలా నటిసింది. వారు ఎవరో ఎవ్వకీ కోసం జేబరీలైటుతో నలు దిక్కులా వెతుకుతున్నారు.

“అలా వెతుకుతున్నారెందుకూ! యెవరున్నారక్కడ?” అడి గిందిరాధ.

“హంతకుడు ఈ ఇ టో దూరాడు.” అంటూ నకపోలీసు తన కరదీపితో యె దుగాగాని ఆమె రూములా వెదకాడు.

“ఈమెయే హంతకురాలు. అదుగో రక్తపుమరకలు...!” అన్నాడు ఆపోలీసు ఆమెరూగా.

మె లగుడే నిరైపోయింది. ఇప్పుడామెకు ఆరక్తపుమరకలు యెలావచ్చాయో అర్థమయింది.

ఏంలాభం?

వాళ్ళు యెలాగైనా ఆమెపై నిందారోపణచేస్తారు. యెలాగైనా ఆ అర్థరాత్రిలో ఇంట్లోంచి తీసుకొని పోతారు.

వారిని తప్పించుకొనేడివాయం! ! !

యెన్నోవిధాల బ్రతిమాలింది. వారు వినలేదు. ఇదంతా మూలదా? యున్న మోహనబాబు గుఱ్ఱోనేయున్నాడు.

మోహనబాబుకీవిష సుపాస్థిశులన్న వతిపోయింది. ఈ ఆపద నుంచి తప్పించమని భగవంతుని ప్రార్థించాడు.

రాధ తాను నిర్దోషివని బ్రతిమాలుకొంటున్నా ఆపోలీసు నెధ వలు వినలేదు.

కానీ...!

ఆపోలీసులు ఏమనుకున్నారోగాని మెల్లగా నవ్వుతూ రాధతో ఇలా సంభాషణ మొనలుపెట్టారు.

‘ఇలా చూడకలూ! మనవసుంచి నిన్ను తప్పిస్తాము. మాకేం ఇస్తావోచ్చె!’ అని ఒండలో నవ్వు మీసం మెలివేస్తూ అన్నాడు.

‘మాకేమీవద్దు, వదిలండి నీ ఆధికారమృతాన్ని చనిచూడ నియ్యి-’

అంటూ సురోపోలీసు ఆమెను చేరబోయాడు.

కేఫ్ మని లెంపకాయకొట్టింది ఆపోలీసునిరాధ. రాధచేతి యొక్క అయిదువేళ్లూ ఆపోలీసు నవడమీద తొండవించినాయి.

ఆనమయంలో రాధకుకిలిగిన ఆధ్యేముసకు మోహనబాబు ఆశ్చర్యపోయాడు.

అది వైద్యంకాదు. ఆమె నక వీరననిశ్చేతెచ్చి. అంతమంది యమభటల్లాయున్న పోలీసులమందు రాధ అలా యెరిగించిందంటే యెంతసాహసంనో చేసిందో చూడండి!

రాధ ఆవిధంగా వారిని అవమానించిందేనని, ఆకెధలు తన్నేమైనా వెంటరిగా యున్నానని బలాశ్కరిస్తారేమీ యని భయ పడింది.

దెబ్బతిన్న పోలీసులుగాక, మిగిలినవారు వెంటనే ఆశ్రయము కోరారు.

“ఇంకా నూనావేరూ!” అని అంటుండగానే, నకడు రాధపై ఉరికాడు మెట్టలా.

రాధ వీరిబానిసుండి శిష్టించుకోవాలని పెనగులాడుతోంది. బలమున్నంతవఱకు వాళ్ళను గాయపరచింది. రానురాను రాధ యొక్క పరిస్థితులు అగమ్యగోచరమయ్యింది.

ఒక్క ప్రీమూర్తి అదమ్యుగో దైత్యుగా పోరాడుతోందంటే ఆమెయొక్క నాహనాన్ని ప్రశంసించనూసినదే!

రాధ శరీరంమీద నృపా శిష్టిపోయింది, నేలకు వొంగింది— అప్పటికిగ్గు వ చేతులతో అర్థంగాక దాగొన్న మోహన బాబు లేచాడు. అపోకనులడకు వచ్చాడు.

నాకు రాధను చూచి చాలని వంగుతున్నాను. ఏమరపాటుగా యున్నా కేమో ఒక్క ఒక్క దుఃఖ దాడ ద్దర్శి మోహన్, చాలింది ఇవవ శరీరము కాబోలు ఒక్కొక్కటిగా తిగుతుంటున్న మోహన బాబుని గాయపరచి ఆ దౌర్జన్యం చాటిపోయాగా పోలీసులు.

మోహన బాబు మూలగుతు రాధపైదలు వచ్చాడు—

“ఏమిటాడీ అపరాధములే? లేవండి! నొమ్మిది కావస్తోంది. అప్పుడే...” అంటూ రాధ మోహన బాబుని లేపింది—

మోహన్ ఉలికిపడిలేచాడు, ఎదురుగా రాధ చిరునవ్వుతో నిలబడియుంది.

ఇంతవఱకు అగిన కదలాతా కలలోలని అప్పుడు తెలుసుకొన్నాడు. తనకి తనమీదనే నమ్మకం పోయిపట్టియింది.

“రాధ నా నవ్వులో నీ బడలు ఏమిటి? నీ మును నవ్వునుంధరి అంటూ ప్రేమించటం ఏమిటి? పోనీ నారాధ. నలభుయందరి

అనుకొంటు ఎందుకు సంతానముకల్గకపోవాలి? ఆశీర్వాదంతో
రాధనిన్ను ప్రేమించకలేకని గిల్లికజ్జా తెచ్చుకొన్నావా? అదీ గాక
మాణిక్యరీతి వ్యవహారం వచ్చిందా? ఎదురింటిరాముంకాడినో నా
రాణి పికాల్లుకట్టిందా? అంతటితో రాధనువదిలిపెట్టి విజయనగరం
చేరానా? ఏమిటి నివయాలు?

గాజమండ్రీమంచి నాశరీరం విజయనగరం చేరిందా? అసలు
ఎక్కడ ఉన్నాడే? ఉండే! తరువాత విజయనగరంలో మంజుతో నేనాం
కలవడం, ముత్యాలుహారం కోసం కూనీచేయడం జరిగిందానా? పోలీ
సులు తీసుకొన్నాను? రాధ రక్షించిందా?

ఏమిటి వింతవిషయాలు? అబ్బ...ఎంతోకాడి అయినవ్యవసం
రాధిని—!

ఇలా పైకావాలన్నీ ఒక్కసారి జరిగిన గాధంతా ఋత్యులో
తిరిగింది...

తాను వాగ్విభావోదయే నవలకి భద్రతయిన స్థానంకొలిపినది
సంతోషించాడు- వెంటనే ఆనందంతో రాధను పిలిపిపాడేవాడు.

ఆతని అనాటి వింత ఆనందానికి, సంతోషానికి కారణంరాధకు
అర్థంకాలేదు.

“మోహనరావుగారూ...! అంటూ కబ్బిలం గోవిందయ్య
శ్రీకృష్ణాడు ఏధిలోంది—

లేడిపిల్లలా మోహన కాగిలినుండి రాధగెంతునేనీ బయట
పడింది—

“కూర్చోండి వస్తాను- ఇప్పుడే లేచారు” అంటూ అవచ్చిన
కబ్బిలంని కూర్చోపెట్టింది.

మోహన్ అప్పటి కప్పుడే కాలకృత్యాలు నర్తవేర్చుకొని శ్రీ

కాఫీ కప్పున్న రోజున, ఓసిగోట్టు ముట్టించి గోవిందయ్యవున్న స్థలం వద్దకువచ్చి దగ్గరకువచ్చి దగ్గరున్న కుర్చీలో కూర్చున్నాడు.

“నమస్కరమండి కవిగారూ—”

“నమస్తే మహాశయా!”

“.....”

“ఇలా వచ్చారేం అదర్దాగా? అడిగాను మోహన్.

“ఇవారే మెయిలుకు హతాత్తుగా మద్యపు వెళ్లవలసివచ్చింది చెప్పిపోదామని వచ్చారండి”

“అలాగా! ఎప్పుడు తిరిగి వస్తారు?

“అదే చెబుదామని వచ్చాను— నాఖాళకు తప్పక వచ్చేస్తాను— మనం అనుకొన్న సమయం వరకే పోతా లేమోమని ఒకసారి జ్ఞాపకం చేదామని వచ్చాను.

“అయ్యో! తిరిగిమీరు రావాలిదీనికోసం! మరచిపోనులెండి! మీరువచ్చేటప్పటికి అనుకొన్న అరడజను సమాలువ్రాసి ఇచ్చేస్తాను— అయిదువ్రాసేయన్నాయి— ఇంకొకటి వ్రాగూలి. అరిగ్నీ కొన్ని పేజీలు వ్రాశాను— చూస్తారా! అంటూ రాధను పిచాడు.

రాధ అయిదుసలలవ్రాత్రత్రులను (మేన్స్క్రిప్టు) తెచ్చింది. అప్పటికా బ్లిష్ ముఖం కలువలా వికసించింది.

ఇంకానయం! చంద్రబింబంలా అవలలికిముఖం. కానిం ఏమిటం? బ్లిష్కుకు యిలాంటి సమయం వ్యాపారంకో అంతా లాభ మేగా! కాగా పోగావ్రాసేనాడికి సాతీకో పోకో ఇచ్చి కలిపారు తుడుస్తాడు. ఏం చెప్పమంటారీ బ్లిష్కు విషయాలు!

ఇప్పుడా ప్రసంగం అవసరంలెండి.

“మీరు మరచి పోతారనికాదు— కొంచెం జాగ్రత్త—...! అని నవ్వాడు గోవిందయ్య.

రాధకూడా నవ్వు తప్పిందికాదు.

‘అబ్బేబ్బే! ఇప్పుడు అలాంటివిలేవురాచి—

‘అంబ, ఒకప్పుడు ఉండున్నమాటా! కలవుచురి—

వెళ్ళుదురుగానెందు, రావా! ఒకప్పుడాని తెచ్చిఇచ్చు—

అన్నాడు రాధతో మోహన్

రాధతెచ్చిన కృత్యానికి గోవిందయ్య సంతోషంతో ఇద్దరి నమస్కరించి వెలివోయాడు.

తిరిగి టపీమని రాధనుకొనించుకొని—

‘రాధా! నువ్వు నావ్యవస్థనుందరివి అయినందుకు నాజన్మకా తరింపజేశావు. నీవల్లనేగాదానా (శ్రీ)గౌరవ అనే నవలకి భలేమైన ప్రాచుర్యంకలిగింది. అబ్బే! స్వప్నంలో జరిగిన విధాన నిన్నువదిలిపెట్టి పెల్లిపోగలనా? అన్నాడు ముద్దుపూసా మోహన్.

‘ఏమో బాబూ! ఈగరిజలాంటివిలే ఇంకెవరెలా అవునన్నె మదనమంజరి నవలలో చిక్కినట్లు చిక్కిపోతారేమో!

అబ్బే! ఆనలు మగవాళ్లను నమ్మకూడదు. అందుకేగా చేప తలో విలపించిందా శ్రీ!

అందులోనూ మీరంటి కవులను, కళాప్రియులను అనలే నమ్మకూడదు! అంది అతని కాగలిలోంచి అథానిమిలిత నేత్రా లతో—

“ఎవరి! అలాగా రాధా! ఈసంగతి నీకెవరు చెప్పారు. మాక విత్వంలో శ్రీని ఎంతైనా పొగుడుతాము.

ఎంత నీచంగా ఆయినా చూస్తాము కదూ.

అర్థనిమిషంలో తుమ్మిమని పట్టలారాధ అతనికాగలిలోంచి తిరిపోయింది.

వల్లకుండామని మోహనబాబు వెంటాడాడు—రాండు తిరిగి చుట్టూ తిరిగింది— ఒకళ్ళకొకరు దొరకలేదు—

“పదవోయ్ పేమికుడా”

పేమికుడా, పదవోయి!

అంటూ ఒకచోట నిలబడికొయిల కంఠలా కావ్యంగా పాడింది రాధ.

‘రాధా! రాధా!’

భుగ దేవలపులగాధా

బాధలు కొరకా— ఆరాధనలు!

‘పకతే, రాదికా—’

‘అంటూ మోహన్—’

ఈ— రాధా—!

‘రాధా—

ఈ— బాధా—’

‘అలాగా—!

‘అవునే—!

‘అయితే సరే—!

“ఊ! ఊ!...

“రాధా! రాధా!

స్వరీ రాధా!”

అంటూ రాధను పట్టుకొన్నాడు మోహన్.

అవిధంగా ఆ ప్రేమకవుడలామైకంలో ఎంత నేవున్నారో తెలియదుగాని, వీధి తలుపులు చప్పుడయింది.

ఇద్దరూ ఆదుర్దాగా లేచారు.

“రాధా! ఎవరు వచ్చారో పోయిచూసిరా! వెధవలునమయా.

నీకే వస్తారు’ అంటూ మోహన్ బాబు విసుక్కొంటూ అన్నాడు.

‘ఒక వేళ మీ స్వప్నంలోని మదనమంజరి వచ్చిందేమో!

“అలాంటి అడదెయ్యకేమన్నా వస్తా లేకా చెప్పకంపెయ్యి!
 “నకలెండి! అంటూ నవ్వుతూచీగనద్దుకొంటూ వెళ్ళిందిరాధ.
 ఉత్తరాలండి! అంటూ పొట్టుబట్టోతు రెండు కవర్లు ఇచ్చి
 నలామ్ చేసి వెళ్ళిపోయాడు.

అట్టే; ఎవరూలేదు, పోస్టువచ్చింది. ఇవిగో ప్రతరాలు! అం
 టూమోహనిబాబుకు రెండుకవర్లు చూసేటప్పటికి అశ్చర్యం వేసింది.
 ఒక్కసారి రాధ మొహంలోకి చూసాడు-

ఏమిటి మోహా! ఒక్కసారి అడిగిందిలేనిదానిలా అకనిచే
 తిలోని కాగితాన్ని చూసి—

“వం—ద—నూ—పాయ—లు!” అంటూకవరులోని వంద
 రూపాయలనోటుని రాధకు అందిచ్చాడు.

ఇదేమిటి! కవర్లోనోటుపెట్టి వంపాడు. అశ్చర్యంగానే పుండే,
 రాధా! అదొక్కటేగాదు, ఉత్తరంకూడాయుంది. చదువుకా
 విను! అంటూ వందరూపాయలనోటుతో వచ్చిన ఉత్తరాన్ని రాధకు
 ఇలా చదివి వినిపించాడు.

“ప్రియమైన—గారికి—

“నమస్తే- మహాశయ్!

ఈనా అల్పబుద్ధితోనూ, అమాయకత్వంతోనూ వ్యాసినలేఖ
 క—నానాహాహాకి క్షమాపణముండే కోరుతూయున్నాను,

ప్రియా, ఈనాగులాచీ శరీరంలోపొంగి బ్రవహించే యావ్వన
 రక్తంలో, చిలికే అమృతంకోసం అనేక ప్రయత్నించి, విసిగి వేసారి
 పోయాయి.

ఏభ్రమరానికీ నాప్రేమామృతం అందివ్వలేదు, అర్హతకూడా
 లేదు!

కాని—

ఏమో మీనామనస్సుగలవే నాయావస్థన హృదయానికి నులయ
మారుతాలా—జీవితకనుమల్లా—ఆకస్మికమైనా. అర్హురండినాయ్.
మహాకమా—ఈనాళిరాన్ని అన్యం నెవరికి అర్హించడలుచుకో
లేదు. ఈనాగులాబీ పూవులలోని పరిమళాన్ని అభ్యసించి తన్నయం
బొందివ లిగివాడు, నాదృక్పథ లో మీరొక్కరేయున్నాడు.

ఎంతిధనమా—

ఎంత యావస్థనము....

ఎంతిహోదాయుఁడుమాత్రం ఏలాజం?

ధనమున్నందుకు నన్నోయోగం యందాలిగాదా?

యోగమున్నందుకు వలపునావ్యలుపూస్తూ, ఆనందపువంట
పండాలిగాదా!

హోదాయున్నందుకు పరిస్థితులు అనుకూలించాలిగాదా?

కాదటారా న్యాయా?

ఈనాళిరాన్ని అగ్రహించినా—అనుగ్రహించినా—ఏం చేసి
నా ఇష్టమే!

కానీ అనుగ్రహించి నన్నానందించేసి జీవితం తరింపచేయ
మని ఈదీనురాలి కడనారి పార్థన.

లేదా—

పైలోకంలోనా నా పెటాడి కల్పకోకమానను. దీంతోపంపిన
వ్యల్పబహుమానాన్ని అన్యధాశలంబక స్వీకరిస్తానుగదా!

ఏమంటే కల్పకోండి.

ప్రస్తుతానికి కలవ్—”

ఇట్లు

మి.వి.ధేయురాలు,

శ్రీమతి — — దేవి

[కేరాప్] — — గారు

రాజమండ్రి

శ్రీ మోహనబాబూగారి—

సమస్కారముల—శుభ్రతర (వాస్తవము) మీకు తెలి
చేయడం అత్యవసరము—

ఇప్పుడే మీచే అశ్శాముగా రచియింపబడి, పాఠశాలలో కానిక
నుకగా అర్పించి పేదలకష్టములను వివరించి, వర్ణించి, చుట్టకు
కు వెల్లడిచేసిన “పే—క——పె—ల్లి—!” అనే నవలను పూ
గాచదివి, మీయొక్క అనిష్టచర్యములను పేదలకు, ఉద్దేశ్యాలకు
మనస్సు ఒక్కసారి మీమనోవిరుద్ధం నొచ్చింది తన్నయారాలిగా
నండి—

తల్లి పలికంగా ఈశా వ్రాయవలసివచ్చింది.

మోహనబాబూ! ఈవేయరాలి దీవాలాపనలు ఒకరిని నాడు
గొన్ని పోగొట్టపార్థవ.

నాకిందిచిన్నామా పరిశీలించిన, చేయవలసి అభ్య
దితో, ఎటువంటి పేదరాలితో విశదమవుతుంది.

నాజీవికాధలోని అమూల్యమైన న ఘనమునంది. — తల్లిగ
ది, మీపేదపెళ్ళి, అనేవలకు కథావస్తువుగా పాఠశాలలో అని
ప్రస్తావి.

నాకుంది చుట్టుప్రక్కలవాళ్ళ నోళ్ళలో ఎటువంటి అవనింద
వాళ్ళాని ప్రతిధ్వనూ నాకుడెమోనున్నయో గాకు తెలిసే
య్యింది. కోసం నావంటిపేదలట్ల సుతియైతే కరుణలేక ఇట్లా
అవనూస్తోతే ఈదీయలు బదులకలరా!

పేదలకంటే పెళ్ళి అవనంతగాతాన పేదపిల్లల నడవడిలోప
ముందని, కులటణి, ఈవిధంగా నానాదుర్భాషలు పలుకుతుందా ఈ
ప్రపంచం- కట్టాలు గుమ్మరించి పెళ్ళిచేయలేని గావంటి పేద ముసతుల
యావ్వనము, కనోదాలు, పిలాసాలు, కాలి బుగ్గికావలసిందేనా?

మోహనబాబూ! వైయిఫండ్ ధర్మచాయని స్కూలుపై న
వరకు చదివి ప్యాంక్ యూడు.

ఇక అక్కనుంచి పెళ్లి అనే నెనంచేత చదువు ఆగిపోయింది.
ఇంతవరకు పెళ్లిలేదు. పెడకులూలేదు.

స్వార్థపరులైన, సంపాదకులం కావట్టి ప్రగల్భాలు కలుగడమే
గాని, క్రియకువస్తే శూన్యమే!

ఈవిషయము మీపేద పెళ్లి అనేవలయందు బాగావిమర్శించి
నాన్యాయముని రింజం చేపాగుగాబట్టే పేదపెళ్లిలోని కథానాయిక
నిర్మలజీవితంలోని చీకటిముసుగును వెన్నెలహస్తాచే వేరుచేసివట్ల
నాజీవికాన్ని మంచిపంథాలోకి తీసుకొనివచ్చి నన్ను తరించేస్తారని
నాఆశ—ఇకలేదు!

ఇట్లు మీచరణదాసి [న:] వనమాల—

Co నారాయణమూర్తిగారు

హెడ్ మాస్టరు, ఇన్నీసుపేట,

రాజమండ్రి

అటు ఉత్తరం చదవడం పూర్తిచేశాడు మోహనబాబూ—

మోహనబాబూ తినుపట్టిన 'వణిహరం' అనేమాసపత్రికలో
న్యాయదృష్టితో జరిగే అవినీతికార్యాలు నివృత్తపాతంగో విమర్శిస్తూ
ప్రాసో పే ఆతన పే సింహస్వప్నంలా యుంది కొంతమంది రాజ
మండ్రీ నివాసులకు.

అధంగానే ప్రేమకజేవులైన మనకవికుమారు మోహనరాధ
లను, వనమాలాగిరిలను చూసి కొంతమంది కళ్లుకుట్టాయి.

ఇవంతా స్వార్థపూరితమైన లోకం గదండీ!

సాని - సంసారి	రు	1
సాయిబాబా	"	1
నవభారత్ (తే) మోడరన్ ఇండియా		1
దేశదాసు (తే) సుదినం	"	1 0
కాలేజిగరల్	"	1 0
లేడీ డాక్టర్	"	1 0
రంగూన్ రౌడి	"	1 8
ధరణికోట	"	1
ప్రేమ కుమారి	"	1 0
రేవతి	"	1 4
మేనరికం	"	1 0
డాక్టర్	"	1 0
తెలుగు తల్లి		1 8

వలయువారు:—

యస్. అప్పలస్వామి అండ్ సన్సు

పల్లిపర్తి :: రాజమండ్రి.

